

Zasavski TEDNIK

Štev. 39

Trbovlje, dne 22. septembra 1956

Leto IX.

Izdaja okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah. Uredništvo in odgovorna uredniška odbor - Odgovorni urednik Stane Šuštar - Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru - Naslov uredništva in uprave "Zasavski tednik" Trbovlje 1. Tla revoliucije št. 28 (telefon 91) - Račun pri podružnici Narodne banke v Trbovljah 614-7148 - List zbija vsako soboto - Letna naročnina 400 din polletna 200 din četrtletna 100 din mesečna 40 din - Posamezne številke 10 din - Rokopisi morajo biti v uredništvo najkasneje vsak torek dopoldne in tla ne vračamo

Kar najskrbneje se pripravimo
za letošnji Teden otroka

Pomemben dogodek za vse Zasavje

Pred razširjenim plenom OSS v Trbovljah

Bolne točke v delu organov delavskega samoupravljanja

Zadnje dni septembra se bo začel razširjeni plen OSS okrajnega sindikalnega sveta, ki bo razpravljal med drugim tudi o pomanjkljivosti v delu organov delavskega samoupravljanja. V tem svetu menijo, da je največja pomanjkljivost v delu delavskih svetov to, da so njegovi člani slabo obveščeni o materialu, ki prihaja na dnevni red zasedanja delavskega sveta. Po tem, kako se člani delavskih svetov obveščajo o gradivu, ki pride na zasedanje, bi podjetja lahko razdelili v tri skupine: v prvi so podjetja, kjer so člani DS obveščeni samo o dnevnem redu; v drugi so podjetja, kjer dobe člani delavskega sveta poleg obvestila o dnevnem redu tudi kratko obrazložitev — v tretji so pa podjetja, kjer da vodstvo podjetja nekaj dni pred zasedanjem sveta vsem njegovim članom izčrpno gradivo, ki bo na dnevnem redu, da bi ga lahko proučili in se pripravili na razpravo.

Druga bolna točka v delu delavskih svetov je obveščanje delovnega kolektiva o problematiki podjetja in sploh o delu

delavskega sveta. Še vedno obstajajo podjetja, kjer se obveščanje delovnega kolektiva o delu delavskega sveta omejuje samo na golo formalnost ob koncu njegove mandatne dobe, ko mora predsednik DS poročati o delu delavskega sveta in o problematiki podjetja. Imeli pa smo celo primere, kjer takega poročila ni podal predsednik delavskega sveta, ampak nekdo iz uprave podjetja. Ponekod obveščajo delovni kolektiv o delu njegovega delavskega sveta z zapisniki, ki jih izbešajo na vidna mesta. Redke izjeme so zasedanja delavskega sveta, kjer prisostvujejo tudi ostali člani delovnega kolektiva, ki terjajo odgovor na nejasna vprašanja.

V mnogih podjetjih kontrolira delavski svet izvršitev svojih sklepov samo na ta način, da se bere zapisnik zadnjega zasedanja in da uslužbenci podjetja poročajo o tem, kako in če so sploh bili izvršeni njegovi sklepi. Vsekakor bi bilo najbolj priporočljivo, da bi delavski svet od časa do časa določil začasno komisijo, ki bi se na

samem kraju prepirala, kako so bili izvršeni sklepi delavskega sveta, nato pa bi ta komisija o svojih ugotovitvah poročala na prihodnjem zasedanju delavskega sveta. To bi imelo koristne posledice, ker bi se del članov DS seznanjal s problemi podjetja, delavski svet pa bi imel zagotovilo, da so bili njegovi sklepi izvršeni zares tako, kot je tudi sam želel.

Pomanjkljivost v delu delavskih svetov je tudi v tem, da sploh nimajo poslovnikov, po katerih bi se ravnali v svojem delu. Prav zaradi tega se de-

lavski sveti pogosto ubadajo z drobnimi proceduralnimi vprašanji, ki bi — če bi imeli svoj poslovnik — lahko povsem odpadli, mogli pa bi se tedaj posvetiti res življenjskim vprašanjem podjetja. Tako je v okraju samo devet podjetij oziroma delavskih svetov, ki imajo svoj poslovnik.

O teh in podobnih vprašanjih bo razpravljal razširjeni plen OSS okrajnega sindikalnega sveta v žetli, da bi se naši delavski sveti čim prej otresli teh slabosti in postali tako zares družbeni organi.

Srednja ekonomska šola v Trbovljah je začela z delom

Ob začetku pouka na Srednji ekonomski šoli v Trbovljah je bila to sobota no osnovni šoli v Zg. Trbovljah* majhna slovesnost, ki so se je udeležili tudi predstavniki oblasti, med njimi sekretar OK ZKS Trbovlje tov. Viktor Kovač, predsednik trboveljskega okraja tov. Tine Gosak in načelnik Svetov za kulturo in prosveto pri okrajnem in občinskem ljudskem odboru v Trbovljah tovariša Skalin in Adlešič. Po uvodnem nagovoru ravnatelja šole tovariša Bogdana Šteha je vsem zbranim dijakom spregovoril predsednik okraja tov. Tine Gosak, ki je v imenu OLO Trbovlje tudi odprl prvo šolsko leto na tej šoli.

Tovariš Gosak je v svojem govoru omenil nekajletna prizadevanja naših oblasti za po-

novno ustanovitev Srednje ekonomske šole v Trbovljah, ki so končno le rodila uspeh. Zasavje ima danes ustanovo, kjer se bo lahko veliko število tujakšnje mladine usposobilo za življenje — za delo v številnih podjetjih in ustanovah, ki sedaj še močno občutijo pomanjkanje potrebne strokovnega kadra. Vsem dijakom je zaželel v prvem šolskem letu kakor tudi kasneje veliko učenjskih uspehov ter poudaril, da bodo s tem pokazali zahvalnost naši ljudski oblasti, ki jim omogoča to šolanje. Za predsednikom OLO je govoril še načelnik Sveta za kulturo in prosveto OLO tov. Mirko Skalin, ki je prav tako kot tov. Gosak zaželel mladim Zasavčanom in ostalim v tem šolskem letu kar največ uspehov in veselja. Šola je bila skromna, toda prisrčna slovesnost ob začetku prvega šolskega leta na pravkar ustanovljeni Srednji ekonomski šoli v Trbovljah končana.

Naš sodelavec je v kratkem razgovoru s ravnateljem šole tovarišem Bogdanom Štehom izvedel, da bo obiskovalo letos Srednjo ekonomsko šolo v Trbovljah 66 dijakov — 50 deklet in 16 fantov. Od teh jih je nekaj manj kot polovica iz Trbovelj, ostali pa so skoro vsi iz vseh krajev našega okraja. Največ jih je iz Brežic, Sevnice in Zagorja. Poleg Zasavčanov bo sledilo pouku v tej šoli tudi nekaj učencev iz drugih krajev naše republike. Iz Laškega trije, eden pa celo iz Luč.

Sola letos gostuje v II. osnovni šoli v Zg. Trbovljah, že prihodnje leto spomladi pa je v načrtu gradnja lastnega poslopja.

-jak

Nad 40.000 ljudi na proslavi obletnice stavke v K ranju

Z vsako stavko je rastel borbeni polet množic,

je med drugim dejal tovariš Franc Leskošek-Luka in obenem pozval narode Jugoslavije, da ostanejo zvesti velikim in svetlim tradicijam delavskega revolucionarnega gibanja. — Brzjavka tovariša Tita. — Med gosti tudi visoki politični in javni delavci.

40.000-glava množica je minulo nedeljo napolnila prostorni in slavnostno okrašen prostor na Rupi pri Kranju. Prihiti so delovni ljudje iz vseh krajev Slovenije, da oživijo spomin na 20. obletnico tekstilne stavke v Kranju in drugih krajeh.

Na velik, slavnostni tribunni so se zbrali mnogi znani in vidni politični delavci iz Beograda in Ljubljane.

Nekaj po deseti uri je predsednik pripravljalnega odbora odprl veliko zborovanje, pozdravil zbrane goste, nato pa dal besedo tovarišu Francu Leskošku-Luki. Burno pozdravljen je tov. Leskošek uvodoma dejal, da ne smemo sedaj, ko smo sami gospodarji naših proizvodnih sredstev, nikdar pozabiti podobnih dogodkov, da ne uto- nejo v pozabi.

Tov. Leskošek je zbrani množici v daljšem govoru obrazložil podrobnosti velike stavke in dejal, da je z vsako podobno stavko rastle borbeno me delavskega razreda, čeprav vse stavke niso bile uspešne.

Govoril je še o kasnejših borbah slovenskega in jugoslovanskega delavskega razreda in pozval naše narode, da ostanejo zvesti tem svetlim tradicijam, ki so nam omogočile uspešno ljudsko revolucijo.

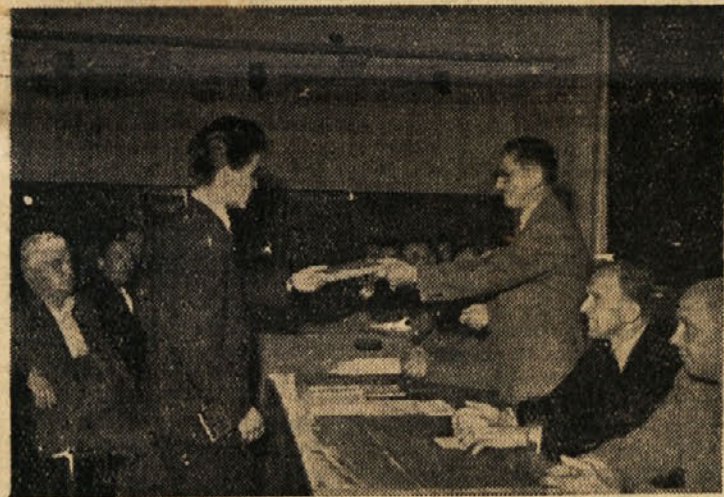
Udeleženci velike proslave so poslušali tudi brzjavko, ki jo je poslal tovariš Tito ob tej pomembni obletnici in mu tudi sami poslali plameneče pozdrave.

Popoldne pa je na slavnostnem prostoru odmevala delavska in partizanska pesem tja v pozno noč. Prireditve, ki so jo pripravili tekstilci, je postala splošni praznik delavskega razreda Slovenije in šele v pozni večerni uri so se razhajali delovni ljudje z zavestjo, da so preživeli lep in pomemben dan.

Občinski praznik v Brežicah

Letos bodo v Brežicah slovesno proslavili svoj 3. občinski praznik. Vse priprave za to slavnost organizira poseben pripravljalni odbor pri občinskem LO Brežice. Proslave praznika bodo po raznih krajih občine in bodo trajale teden dni.

Na večer pred občinskim praznikom 28. oktobra bo slavnostna akademija, drugi dan pa slavnostna seja obč. ljudskega odbora. SKUD »Stanko Črnčič« pripravila Potrčevu dramo »Krefli«, s katero se bo društvo predstavilo doma in v ostalih krajih, nadalje koncert in še druge kulturne prireditve. Tudi športniki se pripravljajo na slovesnost z raznimi tekmovanji in prireditvami.

— najlepše darilo za pridno učenje
Berite članek o pomočnikih izpitih na 6. strani

Teden muzejev v Posavju

Drugi teden v mesecu oktobru bo posvečen muzejem in njihovemu prosvetno-znanstvenemu poslanstvu. Pri nas je to kar neka tradicija, kajti Teden muzejev prejemamo že tretje leto. Naši Teden muzejev so bili glede programa in uspeha tako velikega pedagoško-prosvetnega pomena, da je svetovna organizacija za kulturo in prosveto

(UNESCO) sprejela in tudi po naših zamislih sprovedla ta kulturno tako pomemben program. V Posavju se že sedaj z vso vnemo pripravljajo na letošnji Teden muzejev, ki bo od 6. do 14. oktobra. Glavni organizator je Posavski muzej, ki organizira lep spored. Razen strokovnih predavanj v Brežicah, Trbovljah, Krškem, Sevnici in Dob-

vi), ki so namenjena najširšim slojem z namenom, da seznanijo ljudstvo z muzejsko problematiko, zlasti še s preteklostjo Posavja, bo Posavski muzej priredil tudi predavanja kratkih dokumentarnih filmov, ki bodo prikazovali zanimiva terenska dela slovenskih arheologov po letu 1945. Razen tega so v načrtu tudi ekskurzije pod strokovnim vodstvom, katerih namen je seznaniti naše delovne ljudi na samem terenu s preteklostjo Posavja.

V Teden muzejev bo Posavski muzej v Brežicah posvetil še večjo pozornost svojim obiskovalcem s tem, da bo skušal s strokovnimi vodstvi in podaljšanim vsakodnevnim obiskovalnim časom zadostiti vsem interesom Posavčanov kakor tudi drugih obiskovalcev.

dikalnega sveta kot ena izmed najboljših podružnic v Zagorju. Na skromni slovesnosti, ki je bila v nedeljo na letnem prireditvenem prostoru, se je zbralo precej Zagorjanov in gostov. Po uvodnih slovesnostih je pokrovitelj zastave, zastopnik celjskega »Betonu«, razvil zastavo in jo izročil v varstvo zastavonoši.

Na slovesnosti je sodelovala tudi godba na pihala. Popoldne je bila na istem prostoru družabna prireditev.

(v)

Prisrčna slovesnost zagorskih apnarjev Razvili so zastavo

Na letnem telovadšču TVD »Partizana« so se zbrali številni Zagorjani, med gosti pa Podpredsednik OLO Trbovlje, tovariš Viktor Burkelj, poslovni prijatelj zagorskih apnarjev, predsednik občine, tov. Lukač, in sekretar občinskega komiteja ZKS, tov. Ludovika.

Mnogim sindikalnim podružnicam na področju občine Zagorje, ki so zadnje mesece razvile svoje zastave, se je minulo nedeljo pridružila še sindikalna podružnica Industrije gradbenega materiala Zagorje.

Delovni kolektiv tega mladega podjetja je v zadnjih dveh letih letos dosegel nekaj lepih proizvodnih uspehov, kar je nedvomno tudi zaslug njihove sindikalne podružnice. Organizacija je bila letošnjo zimo celo pohvaljena od občinskega sin-

Izvoz blaga iz naše države je v nenehnem porastu. Danes izvažamo več sto raznih proizvodov v malone vse dežele sveta. Izvoz je zlasti porastel v prvem polletju letošnjega leta.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pred I. sejmom izvoznih predmetov FLRJ Še en dokaz naše gospodarske moči

Gospodarsko razstavišče pripravlja I. sejem izvoznih proizvodov FLRJ. To je prvi sejem podobne vrste pri nas in zavoljo tega ni čudno, da vlada med našimi podjetji veliko zanimanja za prireditve.

Preteklo nedeljo je bil na Libni zbor zasavskih planincev. Planinci so se pomenili o razvoju planinstva v Zasavju in sprejeli nekaj važnih napotkov za bodoče delo.

Seja občinskega ljudskega odbora Trbovlje

Ustanovljena še dva sveta

Pod predsedstvom tov. Lojzeta Dularja je bila v Trbovljah XIII. redna seja občinskega ljudskega odbora. Na dnevnem redu je bilo enajst točk. Odborniki so na tem zasedanju med drugim sprejeli sklep o ustanovitvi Sveta za trgovino in gostinstvo ter Sveta za telesno vzgojo, razpravljali o ceni zemljišča za cesto, ki drži na Klek, o zborih volivcev, ki so bili v trboveljski občini pred nedavnim, in o razdelitvi sredstev, ki jih je dal Izvršni svet LRS trboveljski občini kot pomoč za ublažitev škode, ki jo je napravilo letošnje neurje, slišali pa so tudi poročilo o izvršitvi proračuna in družbenega plana za prvo polletje tega leta.

V Trbovljah je bilo že nekaj časa čutiti potrebo po ustanovitvi Sveta za trgovino in gostinstvo, do katere je prišlo na tem zasedanju. Ta svet bo imel predvsem nalogo poživiti delo potrošniških svetov, ki je bilo

dostoj vse prej ko zadovoljivo. Po mnenju nekaterih je pripisati nedelavnost le-teh zlasti temu, da niso imeli upravnega niti samoupravnega organa. Novoustanovljeni Svet za trgovino in gostinstvo sestavlja sedem članov, za predsednika pa je bil postavljen tov. Tone Kolenc.

V zvezi s sklepom posvetovalna predsednikov OLO pri Izvršnem svetu LR Slovenije, naj se poleg že obstoječih svetov za telesno vzgojo pri okrajih ustanovijo ti sveti tudi pri vseh občinskih ljudskih odborih, so odborniki sprejeli še sklep o ustanovitvi Sveta za telesno vzgojo, katerega predsednik bo tov. Slavko Potrata.

Naloga tega sveta bo zlasti obravnavanje principiellne problematike telesne vzgoje na področju občine, kakor tudi spremljanje dela vseh društev, ki se ukvarjajo s telesno vzgojo. Ker je pričakovati, da bo v kratkem prišlo do ustanovitve posebnega sklada pri okrajih in občinah za pospeševanje telesne vzgoje, bo imel ta svet tudi pri tem nemajhno vlogo. Gledal bo

zlasti, da bodo ta sredstva razdeljena pravično, predvsem za razna športna tekmovanja, gradnjo telesnovzgojnih objektov itd.

ZELJE VOLIVCEV

Predsednik tov. Dular je poročal o zadnjih zborih volivcev na področju trboveljske občine in o sklepih, ki so bili postavljeni na njih. Omenil je, da so bili skoro na vseh terenih prišli v glavnem z enakimi predlogi. Volivci iz mesta samega so se zlasti zavzemali za izboljšavo raznih komunalnih objektov, sploh pa nekaterih cest, ljudje iz okolice pa so ponovno izrazili željo o določitvi vrednostnih razredov gozdov, prav tako pa so razpravljali še o nekaterih drugih problemih, ki se pojavljajo pri njih.

KONSTITUIRANJE OBRATNEGA PODJETJA »TAPETNIŠTVO«

Da bi moglo podjetje »Tapetništvo« v redu delovati, je občinski ljudski odbor na tem zasedanju sprejel sklep, da se izda podjetju odločba o konstituiranju. Prav tako je le ta sklenil, da se za upravnika tega podjetja imenuje tov. Filip Bizjak.

OSEBNE SPREMEMBE

Na predlog komisije za volitve in imenovanja pri ObLO (Nadaljevanje na 5. strani)

Razvoj delavskega samoupravljanja na rudniku Senovo

Sproščene in konstruktivne razprave

omogočajo rešitev sleher nega vprašanja

Ni dvoma, da so nekateri delavski sveti, zlasti v naših večjih podjetjih, po šestih letih delovanja že prešli prvo etapo svoje razvojne poti. Največji skeptiki so morali priznati, da ti organi niso zgolj neka formalna institucija, ki daje soglasje k poslanim predlogom, marveč izraziti predstavnik delovnih kolektivov, ki si nemalo prizadevajo najti takšno pot, ki bo koristila interesom njihovih podjetij.

Jasno pa je, da današnji čas nalaga organom delavskega samoupravljanja vedno večje naloge, in da zahtevajo vedno večji problemi vodenja in obstoja podjetij od vsakega člana predvsem spoznavanje vse problematike. Zavoljo tega ni čudno, če malone vseh ugotovljajo, da je izhodišče za še boljše in smotnejše upravljanje v še večjem in temeljitejšem izobraževanju.

To so menda zelo nazorno spoznali tudi v delavskem svetu rudnika Senovo. Odkar so se posamezni člani jeli poglobljati v probleme svojega rudnika in ko so spoznali, da je pravzaprav od njih samih odvisna blaginja podjetja, niso obstali križem rok.

Predvsem so začeli bolj razpravljati o problematiki svojega podjetja. Če so bila pred leti zasedanja bolj enostranska, se pravi, da so govorili le redki posamezniki, ostali pa bolj poslušali, je sedaj v tem pogledu povsem drugače. Spoznali so, da pravzaprav upravljajo podjetje, ki ima povsem svoje specifičnosti. Tu pa tam je sicer še čuti določne lokalistične tendence, zlasti kadar je na dnevnem redu razdeljevanje dobičkov, vendar so to, kot rečeno, osamljeni primeri, in ob razpravah se pojasnjuje to vprašanje v luči skupnih interesov.

Tudi na Senovem so lani izvolili razne komisije, ki naj bi bile v pomoč delavskemu svetu. Sicer lani še niso našle prave vsebine dela, letos pa se že kaže, da bodo imele tovarni v komisijah precej odgovornega dela, saj bodo morali razpravljati o mnogih važnih problemih in jih na zasedanjih predlagati delavskemu svetu. S tem pa bo omogočeno ekspeditivnejše delovanje delavskega sveta, na drugi strani pa bo sleherni član tako rekoč moralno dolžan kar najtežje sodelovati v v splošnem upravljanju in vodenju podjetja.

Večkrat smo negodovali, da so člani delovnih kolektivov vse premalo obveščeni o posameznih zasedanjih delavskih svetov in da člani niso seznanjali delavce s sprejetimi skle-

pi in drugimi obravnavami. Pokazalo se je, da razglašanje zapisnikov na oglednih deskah niso bili venomer najboljši način za smotno obveščevanje delovnih ljudi.

Res: vse bolj se uveljavljajo načela zakona o delavskem upravljanju, ki med drugim poveljuje, da so najboljši osebni stiki z delavci podjetja. Torej imajo člani svetov nalogo, da na raznih sestankih, bodisi delovnih ali pa sindikalnih, obveščajo delavce o sprejetih sklepih in razpravah delavskih svetov.

Podobno so začeli prikritizirati tudi v senovskem rudniku. Morda pa bo posrečena oblika obveščanja tudi ta, da bodo vsaj tako so sklenili — objavljati važnejše sklepe po zvočniku.

Težko je reči, kaj vse je predlagal senovski delavski svet na posameznih zasedanjih. Tega je veliko. Naj omenimo le nekatere najvažnejše razprave in predloge, ki poveljuje, da se člani živo zanimajo za boljše vodenje svojega podjetja. Razprave o varčevanju so pokazale, da je moč na mnogih delovnih mestih prihraniti. Pomenki in predlogi o boljsem izkoriščanju delovnih moči na raznih delovnih mestih. Razprave o izkoriščanju ugodnosti socialnega zavarovanja. Debate o zasedbi delovnih mest in odpravi neekonomičnih delovnih mest. Razprave o možnosti izboljša-

nja kvalitete premoga, storilnosti in podobno.

Vse te in še mnoge druge obravnave so zaposlovali na zasedanjih nad 80 odst. vseh odbornikov. Sproščenost in konstruktivni predlogi so omogočili, da so zasedanja vedno boljša in kvalitetnejša. Večkrat se sicer mnenja križajo, toda važno je to, da so sprejeti sklepi vedno plod dolgotrajnih razprav in vsestranske osvetlitve.

Kajpak pa je mnogo objektivnih težav, ki jih delavski svet kljub vsestranski obravnavi ne more zadovoljivo rešiti. Rudniške naprave so zastarele, mehanizacija nezadostna, primanjkuje visokokvalificiranih delavcev; pogoji dela na posameznih delovnih mestih, zlasti v jama, so slabi, še ne docela izpopolnjen plačni sistem, zlasti premiranje in še mnogo drugih čimteljev nalaga seve delavskemu svetu nemajhne naloge, ki jih seve ne bo moč ugodno rešiti v kratkem času.

Ob vsem tem ima odgovorno nalogo tudi sindikalna podružnica podjetja in vse ostale organizacije. Pomoč, ki jo bo moral še nadalje prejemati delavski svet od vseh teh institucij, pa bo nedvomno pripomogla k odstranitvi vseh težav. In ko bo v zavest slehernega delavca senovskega delavca prišlo spoznanje, da so vsi odgovorni za uspešno delovanje svojega podjetja, bodo tudi organi delavskega samoupravljanja lažje reševali svoje naloge. (v)

Delo trboveljskih sindikalnih podružnic

Skrb za izobraževanje delavcev

Upravni odbor sindikalne podružnice podjetja »Elektro-Trbovlje« je na svoji zadnji seji analiziral uspehe 8-mesečnega tečaja za pridobitev naslova polkvalificiranega in kvalificiranega delavca. Pri tem je UO ugotovil, da je bil uspeh zadovoljiv tako v organizacijskem kakor tudi strokovnem pogledu. Tečaj je obiskovalo 30 kandidatov, od katerih je doseglo 9 tečajnikov naslov kvalificiranega delavca, naslov polkvalificiranega delavca pa 14 kandidatov. Le 4 tečajniki niso opravili izpita, dva pa sta odstopila.

Upravni odbor je sklenil, da bi se prihodnje spomlad organiziral tečaj za pridobitev naslova visokokvalificiranega delavca, in to predvsem za vse rajonske monterje, kolikor bodo ti imeli potrebne pogoje za doseg tega naslova. Razen tega predlaga upravni odbor podružnice, naj se čimprej izvede tečaj za vse inkasante tokovnega oddelka. Tečaj naj bi obsegal okrog 40 predavalnih ur.

Glede na bližnje naloge sindikalne podružnice in da se doseže boljše sodelovanje s kolektivom, prav tako spriči potrebo razpravljanja o osnutku zakona za pokojninsko zavarovanje je upravni odbor podružnice sklenil organizirati sestanke s člani ZSJ po delovnih enotah v Trbovljah, Zagorju in Radečah. Takega načina dela se podružnica poslužuje že vseskozi, in to spriči raztresenosti članov po raznih krajih v okraju, na drugi strani pa se tako zmanjšajo

stroški in zamude delovnega časa.

Nadalje je upravni odbor sklenil prirediti za vse tečajnike poučno ekskurzijo za ogled hidroelektrarn Medvode, Moste in Savica ter po možnosti še ogled tovarne »Iskra« v Kranju.

Upravni odbor podružnice tudi ne pozablja članov v bolniškem stanju, zlasti ne tistih, ki so bolni že dalj časa. Sklenil je, da se ti tovariši obiščejo in obdarjo. A. K.

OBISKALI SO BOSENSKE RUDNIKE

Poučni izlet. — Pod vodstvom direktorja senovskega rudnika tov. Ivana Čvika je pred nedavnim odpotovala večja skupina delavcev in članov Društva rudarskih inženirjev in tehnikov na Senovem na ekskurzijo v bosenske premostovnike. Namen izleta je bil, da se člani navedenega društva in rudniškega kolektiva boljše spoznajo z delovnimi pogoji in

izkušnjami na drugih rudnikih, in vse koristno, kar bodo videli, uporabijo v svojem domačem podjetju. Izletniki so bili na potovanju pet dni in so si ob tej priliki ogledali razne rudniške naprave v Kreki in v Banovcih.

Društvo rudarskih inženirjev in tehnikov na Senovem je s to ekskurzijo napravilo spet lep korak naprej.

piti kakšno zemljišče, tam spet hišo, ki jo bo treba porušiti, saj bo obratni prostor prekrival vso zahodno ravnico Novega Dola s širokim nasipnim platojem, zveznim zasipom preko srede doline, novim rudniškim oz. obratnim in upravnim poslopjem z moderno urejenimi kopalnicami za rudarje, reševalno postajo, ambulanto, čakalnico in svetilčarno. Vsi obratni objekti bodo skoncentrirani, s čimer bo odpadel nepotreben prevoz, olajšano pa bo tudi nadzorstvo nad temi objekti.

Premogovni sloji se bodo tu odkopavali v etažah širokočelno — transport premoga na čelih in po etažni progji pa bodo opravljali verižni transporterji.

Novi premog je prišel na dan že pred meseci — sicer v manjših količinah — sedaj na so pričeli že z redno produkcijo in začasno prevažajo premog s kamioni do Hrastnika, od koder ga po zveznem rovu spravljajo na trboveljsko separacijo. Ko bo že omenjen zvezni rov skontan do novodolskega jaska, se bo seveda ves nakopani premog spravil pod zemljo po zveznem rovu direktno na trboveljsko separacijo.

Pri sedanjem tempu rudarskega dela menda ni več daleč čas, ko bo rudar pri trboveljski separaciji sedel na vlak in prišel pod zemljo vse tja do Laškega. To je seveda perspektiva prihodnjih let, ki pa se bo gotovo uresničila.

Rudnik Trbovlje-Hrastnik opravlja z odpiranjem novega jamskega obrata na Novem Dolu važno gospodarsko delo, kateremu je treba posvetiti vso pozornost pristojnih čimteljev, da s potrebnimi krediti, ki so zaradi obsežnih in raznovrstnih del nujni glede na visoke investicije, podprejo eksploatacijo novih zalog premoga in prid našemu splošnemu narodnemu gospodarstvu.

Motiv iz Radeč

Delo organov delavskega samoupravljanja v Trbovljah

KOPICA PROBLEMOM

Delavski svet podjetja »Mehanika« v Trbovljah je na svoji zadnji seji razpravljal o zavrnuti popravkov v tarifnem pravilniku po komisiji za potrditev teh pravilnikov pri Občinskem ljudskem odboru Trbovlje. S tem je bil dan v pretres člen tarifnega pravilnika, ki upošteva pripombe komisije občinske

ga LO, da se plače specificirajo po osnovni postavki glede strokovnosti, delovnih pogojev in odgovornosti dela. V enem izmed členov pravilnika je bilo popravljeno tudi besedilo člena.

Na seji je delavski svet izvolil odposlanca deputacije delovnega kolektiva, da obrazloži potrebo investicijskega posojila v višini 12 milijonov dinarjev za adaptacijo skladišča »Zitara« v obratne prostore »Mehanike«, ureditev in izboljšanje dosedanjih slabih obratnih in sanitarnih prostorov v podjetju ter za povečanje strojne parka, s čimer bi se omogočilo povečanje sortimenta preciznejših izdelkov. Tedaj bi podjetje moglo zaposliti tudi večje število vajencev (sedaj 25). Občinski LO Trbovlje je obljubil podjetju 5 milijonov investicijskega posojila, ker večjega kredita (8 milijonov dinarjev) zaradi drugih denarnih obveznosti ne zmore. Tudi pri OLO Trbovlje je malo izgledov za razpis natečaja, in to spriči obveznosti proti splošnemu investicijskemu skladu iz lanskega leta.

Upravni odbor in delavski svet Splošnega čevljarstva v Trbovljah sta pred kratkim razpravljala o finančnem poročilu podjetja za mesec julij in ugotovila, da je bil promet v tem mesecu zelo nizak. Pri skupnem prometu v znesku 880.361 din znaša izguba v štirih poslovalnicah 48.321 din. V prvem polletju letošnjega leta sta dve poslovalnici izkazali dobiček, dve pa izgubo, vendar je podjetje doseglo še vedno 71.703 din dobička. Skupni dobiček podjetja pa je znašal v prvem polletju 121.175 din, tako da je po razdelitvi dohodkov ostalo kolektivno za plače iz dobička le 1245 din, zaradi česar ni bilo mogoče uvesti premijskega nagrajevanja, kakor to predvideva uredba. Velik odstotek je plačalo podjetje v prvem polletju iz dela dobička za 7 dni: bolezn, in sicer kar 24.363 din.

Člani upravnega odbora so predvsem ugotovili, da je podjetje obdržalo iste režije ure kot lansko leto, čeprav je letos dolžno plačevati stanovanjski prispevek. Kolektiv je po drugi strani nerazumljivo, da je bil podjetju odvzet 1 milijon din obratnega kredita, čeprav se promet ni znižal. Podjetje je zaprosilo za dodatni kredit v znesku 500.000 din za pripravo na zimsko sezono, kar pa mu je bilo odbito z utemeljitvijo, da ima podjetje prevelike zaloge, pri čemer pa ni bilo upoštevano, da podjetje posluje s štirimi poslovalnicami, ki morajo imeti določeno zalogo surovin.

Člani kolektiva so grajali nadalje dvojni sistem nakupnih cen usnja. Nikakor namreč ni razumljivo, zakaj ima industrija toliko manjši prometni da-

vek pri usnju kot pa obrt, zaradi česar je tudi popravilo čevljev tako drago. Ureditev tega vprašanja so obrtniki, zlasti iz socialističnega sektorja, načeli že večkrat, vendar doslej niso našli načina, da bi se razumeli.

Prav tako so člani upravnega odbora in nato tudi delavskega sveta razpravljali o šušmarstvu ter obsojili to, da so nekateri člani kolektiva vzeli v izdelavo 150 parov čevljev od Industrijske rudarske šole v Trbovljah in jih izdelali doma — in sicer ravno tedaj, ko je kolektiv v vseh poslovalnicah delal z izgubo, ker ni bilo prometa. Po vsem tem bi sklepali, da je tako članom upravnega odbora kakor delavskemu svetu kaj malo za rentabilnost podjetja, temveč za osebni zaslužek.

Upravni odbor je zaradi tega sklenil pokreniti v bodoče najosnovnejše korake proti takim šušmarjem, sporedno pa, da se podjetje skuša z ustanovami s samostojnim finančnim poslovanjem pri naraščajočih cenah za izdelke v obojestransko zadovoljstvo.

Za dvig prometa je bilo sklenjeno storiti vse za izboljšanje storilnosti dela, varčevanja itd.

Delavski svet Strojnega mišarstva v Trbovljah je na svoji seji sklenil kupiti od DPD »Svobode-Center« v Trbovljah kotel centralne parne kurjave in radiatorje, ki jih podjetje nujno potrebuje za ogrevanje svojih delovnih prostorov.

Delavski svet podjetja »Zlatarstvo« v Trbovljah je na svoji zadnji seji razpravljalo o poročilu upravnega odbora, ki ga je ocenil, da je izdelan površno in da ne zajema bistvenih problemov podjetja.

Na ostro kritiko upravnika glede nazadovanja storilnosti dela, nadalje finančnega stanja, ki otežkoča pravočasno plačevanje, so člani delavskega sveta reagirali na ta način, da smatrajo to grajo kot nepristojno kritiko. Tako so obsojili zlasti to, da je upravnik podjetja namestil v pisarno novo uslužbenko brez vednosti upravnega odbora, čeprav to določa tarifni pravilnik in pravila podjetja. Kar se tiče navedenega proizvajalca so člani kolektiva mnenja, da je za to iskati vzrok v slabi povezavi uprave z delovnim kolektivom.

Da se podjetje izogne nepravilnostim in da se dvigne storilnost, je delavski svet sklenil, da mora uprava seznanjati kolektiv z vsem poslovnimi dogodki in o ostalih problemih podjetja. Predlagal je nadalje, da se dela v podjetju organizirajo po skupinah z dogovornimi vodjem, izvršiti pa se mora tudi sklep prejšnjega zasedanja in sicer glede nakupa potrebnih pripomočkov in stiskalnice. A. K.

Na Dolu pri Hrastniku že kopljejo premog

V idilični dolini nad Dolom pri Hrastniku, ki je stisnjena med hribi, je pred dobrim letom rudarsko-industrijska dejavnost pregnala romantiko tega lepega kraja. Rudarski krampi in lopate ter bremenje kompresorjev so prebivalcem te gorske kotanje naznanili nov mitzlični življenjski ritem — pridobivanje premoga, te prepotrebne osnovne pogonske sile za našo industrijo.

Rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik je spričo ustihala premogovnih zalog v Trbovljah začel na Novem Dolu pri Hrastniku odkopavati nov jamski obrat, kajti splošni gospodarski vidiki zahtevajo, da na našem največjem rudniku rjavega premoga tudi v bodoče obdržimo proizvodnjo kvalitetnega rjavega premoga na dosedanj višini.

V področju obrata Trbovlje so še razpoložljive zaloge premoga v odkopavanju. Možnosti za odkopavanje nekaj novih zalog na posameznih krajih trboveljskega rudniškega področja sicer obstajajo, vendar je ta sloj premoga tenak in bo odkopavanje le kratkotrajno. V področju obrata Hrastnik se bo proizvodnja premoga nekoliko povečala z odpiranjem jame v globino, vendar kalniškega večjega dviga proizvodnje tudi tam ni pričakovati.

Raziskovalna dela v smeri proti Laškemu (o katerih smo že pisali) so pa dokazala, da se premogovni skladi nadaljujejo še vzhodno od Hrastnika in da obsegajo bogate zaloge kvalitativno zelo dobrega rjavega premoga.

Novi jamski obrat Novi Dol bo zajemal produktivno območje vzhodno od obrata Hrastnik ter se pri Marnem stikal s produkcijskim prodorjem rudnika Laška, povezan pa bo z glavnim prevoznim rovom Hrastnik-Trbovlje z ostalimi rudniškimi obrati in s premogovno separacijo v Trbovljah. Nov rov bo od Hrastnika do novega jaska na Novem Dolu dolg 2200 m, od katerega je prevrtno že 1050 metrov.

Odpiranje novega jamskega obrata in izkop prevoznega jaska na Novem Dolu opravlja Rudarski gradbeni obrat (RGP) na rudniku Trbovlje-Hrastnik, ki istovrstno z visoko kvalificirano delovno silo izkušenih rudarjev in inženirjev vodi rudarska odpiralna dela v naših južnih republikah ter med drugimi gradi nov jasek v Boru in Arandjelovcu, opravlja že dalj časa rudarska pripravljalska dela z novimi odkopnimi metodami v rudniku Vares in v Velenju.

Vzorci premoga iz izdankov na Novem Dolu, ki so na več mestih med jamo Hrastnik in Marnem, so po laboratorijski analizi pokazali, da je premog, ki ga bodo odkopavali na dolškem področju, zelo kvaliteten rjav premog, ki ima 12 % višjo splošno kalorično vrednost kot trboveljski premog. Odstotek pepela premoga na Novem Dolu je znatno nižji kot pri trboveljskem premogu, prav tako je odstotek škodljivega žvepla v tem premogu sorazmerno nizek. Prav te ugodne analitične ugotovitve bodo omogočale uporabo tega premoga za specialne na-

mene, zlasti za metalurgično industrijo in ga bo mogoče izvažati tudi v tujino, kjer se predvsem zanimajo za premog z odstotkom žvepla, manjšim od 1 odst. Višja kalorična vrednost novodolskega premoga pa bo omogočala tudi višjo prodajno ceno.

Premogovne zaloge se cenijo v sektorju med jamo Hrastnik in Novim Dolom na 8.400.000 ton, med Novim Dolom in Marnem pa na 5.200.000 ton, pri čemer pa niso upoštevane zaloge premoga na dnu novodolske doline. Novi jamski obrat bo imel upoštevajoč navedene zaloge premoga, v polnem teku dnevno proizvodnjo 600 ton premoga, obratovalna doba jamskega obrata pa je s tem zagotovljena najmanj 75 let.

Zunanji izgled novodolske doline dobiva v zadnjih mesecih že povsem videz živahnega industrijskega vrvenja. Cesta z Dola na Novi Dol se razširja in rekonstruira, kar bo glede na vetike višinske razlike terjalo precej dela. Ko greš tod mimo novega obratnega poslopja, je že na cesti živ promet — delavci, inženirji, jamomerci in ostali, vsi pripravljajo bodočo funkcionalizacijo novega rudniškega obrata. V dolinici sami se je tudi površinsko že marsikaj spremenilo. Preko nekdanjih zelenih travnikov se vedno bolj širijo nasipi, na katerih se odlaga odpadnina iz izkopanih novih rudniških rovoev. Potrebe industrije bodo seveda tu zahtevale marsikatero zemljišče in lastninske spremembe: tu bo treba od dosedanjih lastnikov odku-

Vodovod v Pišecah je treba obnoviti

Lepo in prijazno naselje Pišce pri Brežicah ima vse pogoje za razvoj turizma, saj je kraj priljubljena izletniška točka, ki je znan po gostoljubnosti prebivalcev in po dobri vinski kapljici. Naselje ima sicer vodovod, ki je bil zgrajen leta 1943, vendar je v takem stanju, da ga bo treba čimprej v celoti obnoviti.

Gradnja tega vodovoda je bila provizoričnega značaja, saj so bile cevi položene komaj 80 cm globoko v zemljo, zaradi česar so izrabljene. V razgovoru s predstavniki je bilo ugotovljeno, da bi prebivalci sami dopri-

nesli glavni delež k obnovi tega vodovoda, vendar bi morala občina ali pa odbor za male asanacije poskrbeti za tehnični elaborat in za material za zacetje in za ulične cevoce. Morajo se rešiti tega vprašanja, komu ne bo zdelo nujna, vendar smo mnenja, da so vodne cevi v kritičnem stanju, in da v kraju, kjer ni kanalizacije, lahko vsak trenutek nastanejo posledice, ki se jim je treba pravočasno izogniti. Kolikor se ta dela zaradi tehničnih ovir letos ne bi mogla izvršiti, naj se zanesljivo vnesejo v program za prihodnje leto.

Stanovanjska problematika v občini Hrastnik

Najbolj so prizadeti v barakah

V Hrastniku bi potrebovali še toliko in toliko učiteljev, profesorjev, raznih strokovnjakov in še in še! Zal jih ni mogoče dobiti samo zategadelj, ker jim ne morejo nuditi stanovanj.

Stanovanje: vprašanje, ki tare nešteto ljudi in ob katerem se vse začneja in končuje.

Obiskal sem naselje barak v zgornjem delu Hrastnika. Tod žive v glavnem rudarji in ljudje drugih poklicev. Barake so stare! Postavili jih je okupator, pač na hitro roko. V 17 barakah, še vedno stanuje približno 60 stanovalcev. Večidel barak so po vojni ometali. Nekatere pa so ostale takšne, kakršne je postavil okupator.

Najslabše je v prvi baraki na Logu, kjer stanuje 11 stanovalcev. Ze streha nudi kaj žalosti, no slika, in človeku je ob prvem pogledu jasno, da ob deževju najde voda pot skozi neštete španje v notranjosti. Ljudje se si pač pomagali, kakor so vedli in znali. Toda kaj vse to pomaga, ki po je še toliko drugih neveselosti, ki se jim ni moč oginiti. Najslabše je seve to, da je poleti v kuhinjah strašna vročina, pozimi pa tak mrz, da ne pomaga niti celodnevno kurjenje. Otroci prebijejo ves čas ob štedilnikih ali pa v postelji. In da bi bilo tega zvrhan koš, so od nekd dobili še golazne. Sicer so šurki vsakdanja pojava, da pa je prišel še drugi hujši mrčes, ki ga je toliko, da se b razlezel po vseh stanovanjih, tega pač ne bo moč prenašati. Stanovanci pač čistijo, drgnejo tla, toda baraka je stara in nič ni čudno, če so naposled dobili še te tolikanj nadležne žuželke. Res je, da pomaga tu le neženho in prizadevno čiščenje, toda nič in dan.

Toda stanovanci ne tarnajo! Vedo da, je v Hrastniku za stanovanja težko. Pripravljeni so izdržati v teh luknjah pač toliko časa, dokler ne bo zanje mogoče dobiti novih stanovanj. Seve pa ne razumejo, da ni toliko denarja, da bi se baraka vzdrževala.

Res! Vzdrževanje barak stane ogromno denarja. Vprašanje je sploh, če se sploh plača popravljati, kajti ko na enem kraju nekaj popravijo se na drugem kaj podere. Idealno bi bilo, če bi vse barake podrli in zažgali. No, to pa za sedaj še ni mogoče.

Uprava stanovanjske skupnosti ima za vzdrževanje tako pila sredstva, da niti ne ve, kaj in kje naj bi popravljala. Ko pa je v Hrastniku nešteto takih hiš, ki bi jih moral kar naprej popravljati.

Na upravi stanovanjske skupnosti imajo točno 200 prošelj za dodelitev stanovanj. Kje najti toliko stanovanj. In kje končno najti sredstva za večna popravila. Uprava upravlja 174 stanovanjskih hiš. Od tega je le nekaj novih, 13 srednjih in nad 60 starih.

Kemična tovarna ima kar 19 starih hiš. Dve sta stari že nad 80 let in jih bodo morali kmalu podreti. Prav tako Steklarna. Podobno občina.

V 17 LESENIH BARAKAH STANUJE NAD 60 STANOVALCEV — V BARAKI, KJER JE 11 STANOVALCEV SE JE ZAREDIL MRČES — NEKATERIM TEČE VODA V STANOVANJA — KAJ PA HIŠNI SVETI?

Sicer so v izgradnji stanovanjske hiše. Prihodnje dni bo skončana stanovanjska hiša občinskega ljudskega odbora. Toda tu bo komaj 12 stanovanj. Na pol zgrajena je še 35-stanovanjsko hišo, ki jo gradi rudnik. Letos ne bo še dograjena. Gradila bo tudi Steklarna. In vse to bo komaj kapljica v mor-

jo najbolj kričeče stvari. Hišni sveti pritiskajo na upravo skupnosti. Ta pa nima denarja, da bi ustregla niti najnujnejšim prošnjam. Potemtakem res ni čudno, če hišni sveti nekako s strahom gledajo v najbližjo prihodnost. Zima je tu, na hišah bi bilo treba opraviti precej popravil. Rešitev tega nad-

Pogled na dele Hrastnika

je, Seve bodo zavoljo tega barake še dolgo nudile slabo streho neštetim hrastniškim delovnim ljudem.

V hrastniški občini dela 46 hišnih svetov. Dela pač kakor ve in zna. Jasno in ni dvoma, da je upravljanje starih, že dotrajanjih hiš silno oteženo. Sredstev za popravilo ni! Stanovanci pritiskajo na hišne svete, naj nekako pomagajo in uredi-

vse važnega problema si nekateri hišni sveti ne morejo zamisliti.

Eno je razumljivo! Uprava skupnosti se bo pač, kot doslej, tudi v bodoče prizadevala pomagati stanovalcem. V okviru svojih možnosti bo opravljala vse tiste stvari, ki so najbolj nujno potrebne. Mnogo pa bodo morali storiti tudi stanovanci.

(v)

STT na zagrebškem velesejmu

(Reportaža z naselja ob Savi)

Človek bi potreboval najmanj teden dni za ogled velikega naselja, ki je zrastlele dni ob Savi v hrvaški metropoli. Človeškim očem se na pogledu na posamezne paviljone nudi kaj pisan pogled, in ko po nekajurnem napornem potovanju po savskem pesku obstanete tam, kjer ste začeli, se pravzaprav zavedate, da ste sicer mnogo videli, še več pa prezrli.

Če pa bi hoteli vse vtise strniti v nekaj skupek, in potem nazaj gredite v sopihajočem potniškem vlakcu, kjer se ob teh dneh kar tare potnikov — v glavnem udeležencev velesejma — še enkrat premleči vse doživeto, boste žalostni ugotovili, da je preveč vsega, in za hip vas prebise želja, da bi se vrnili in lepo, korak za korakom še enkrat obšli razstavljene predmete.

No, ker to ni mogoče, skušate vsaj pri sebi in seve za lastno uporabo dognati, kaj je na polnah paviljonov najboljše in najlepše, skratka skušate ugotoviti, kaj nam pravzaprav pomeni ta mogočen prikaz gospodarske dejavnosti malone polovice zemeljske oble. In ker se vsakemu obiskovalcu vtisne v spomin nekaj, kar je mimogrede opazil in kar ga je za več minut priklenilo, vas to nekako prisili, da razmišljate o tem dojetju dokaj časa.

Ljudje smo še vedno lokalisti. Zavoljo tega ni čudno, če so obiskovalci iz raznih krajev domovine sicer občudovali vse mogoče razstavljene predmete, zraven pa nehoti iskali predmete, ki jih razstavljajo podjetja iz njihovih krajev. In verjemite, človeka navdaja nekaj ponos, ko vidi, da je podjetje, v katerem dela, ali pa ga zgolj pozna, na tem velesejmu razstavilo svoje izdelke.

Naša — se pravi — zasavska podjetja, sicer razstavljajo, ven-

dar ne v tolikšem številu kot smo pričakovali. Naj vam povem, da med drugimi razstavlja STT iz Trbovelj, Steklarna iz Hrastnika in Kopitarna iz Sevnice.

V kopici napisov težko najdes razstavi prostor STT. Toda ko človek le nekoliko umiri korak, ga le zbode velik napis nad ograjenim prostorom, kjer je z velikimi črkami napisano: Strojna tovarna Trbovlje.

V razmeroma prostornem paviljonu so pravzaprav najvažnejši izdelki te naše velike tovarne. Proizvodi, brez katerih dandanes ne more biti noben rudnik ali kakšno drugo gradbeno podjetje. To so: tolkalni drobilci tipa IZ-I in IZ-II, z drugo besedo: centrifugalni drobilci. Le ti so najbolj potrebni gradbenim podjetjem in pa ostalim, ki drobijo kamenje in drug material. Izstopajo še enoveržni strgalni transporterji, nadalje resonančno sito, prevozniki gumijasti transporter, jekleni jamski stropniki, vpenjalne naprave za jamske stojke, cevne jamske stojke in drugo.

Ljudje se ustavljajo ob takih predmetih, s katerimi se vsak dan srečujejo, bodi da jih izdelujejo, ali pa jih uporabljajo. No, tudi ob tem paviljonu so se v glavnem ustavljali ljudje, ki jim ti proizvodi pomenijo vsakdanji kruh.

Prisluhnili sem pomenku dveh, ki sta bila po vsem sedeč rudarja nekje iz Srbije ali Hrvat-ske. Strokovnjaško sta ogledovala vse te proizvode in od časa do časa pogledila z roko posamezne predmete.

Medtem je prišla še skupina rudarjev iz Rtanja. Razgovor je stekel o njihovih potrebah, pač o tem, kaj od tega že imajo, kaj jim manjka in koliko bi morali zamenjati. Strokovnjak jim je tolmačil posamezne dele proizvodov. Naposled so se ze-

dinili, da ni več daleč čas, ko bodo vse to lahko uporabljali tudi v svojih krajih. Le neradi so se ločili od tega paviljona.

Spet je prišla druga skupina. Sploh je bilo opaziti, da ima vsaka skupina iz južnih krajev izkušenega človeka, ki dobro pozna mehanizem posameznih izdelkov. Menda jim je najbolj ugajal transportni trak, ki ga dandanes uporabljajo v mnogih podjetjih in je torej nepogrešljiv pripomoček.

Vsekakor je letošnji paviljon Strojne tovarne iz Trbovelj pokazal, da nam raste v Zasavju tovarna, ki bo v najbližji prihodnosti pošiljala svoje izdelke širom po Jugoslaviji, torej tudi v tista podjetja, ki doslej še niso poznali izdelkov tega podjetja. Mnogokaj bodo v tovarni še izboljšali, marsikaj proizvod še izpopolnili, vse z namenom, kar najbolj olajšati delovnemu človeku njegovo delo in tako pripomoči k boljši in večji proizvodnji.

(v)

Vandalizem brez primere

V Brežicah je razmeroma zelo veliko malih otrok, ki se praktično nimajo kje igrati in izživljati. Društvo prijateljev mladine je zto ob podpori občinskega LO naročilo pri Komunalni opremljenosti otroških igrišč ob parku in v novem naselju, ki sta dostopni tudi mladini iz starega dela mesta. Novo urejene in montirane naprave: vrtiljak, gugalnice in podobno so bile samo dva dni v uporabi, nato pa — uničene.

Razumemo, da so vse te naprave, kolikor so bile za breziške razmere morda preslabo izdelane, otroci pri igranju razbili, nitiakor pa ne moremo razumeti, da so izginile železne gugalnice. To presega že vse meje in se v gosto naseljenih Brežicah ne bi smelo zgoditi. Po izjavi strokovnjaka bi morale naprave trajati najmanj dve leti, ne pa dva dni. Tudi nimamo namena, da bi se spuščali v poenemiko in proteste proti igrišču, češ da je kaljen mir, ker smo pač mnenja, da morajo imeti svoj življenjski prostor tudi naši najmlajši državljani. Toda da se vse takoj razbije in celo odnese, pa opriminja, da je treba kulturne vzgoje, ki je ne more nuditi samo Društvo prijateljev mladine in šola, temveč da so dolžni sodelovati pri taki vzgoji tudi starši otrok. Tistim fantolinom, ki pohajkujejo po mestu je treba pač resno dopovedati, da je igrišče namenjeno za male otroke, zanje pa je potrebno pošteno delo, ob katerem bodo zrastle v resne in spodobne državljane. Prav tako je treba opozoriti te mlade ljudi, da bomo vsak nadaljnji primer poškodbe javnih naprav priglasili!

(Nadaljevanje na 4 strani)

Društvo prijateljev mladine na Vidmu marljivo dela

Vneto se pripravljajo na Teden otroka

Društvo prijateljev mladine na Vidmu je od občnega zbora, ki je bil 11. novembra lanskega leta, precej napravilo. Že na občnem zboru si je zadalo več nalog, ki jih je vse vestno izpolnilo.

Pozimi je društvo dalo izdelati 170 parov copat za pionirje in pionirke osnovne šole in za cicebane v otroškem vrtcu. Precej parov je društvo razdelilo med revnejše otroke, ostali pa so plačali 250 din za par, dasi so copate stale 500 din.

Na videmski šoli je društvo organiziralo klub mladih tehnikov, v katerem dela precej pionirjev in pionirk. S pomočjo Društva inženirjev pri Celulozi je društvo na šoli ustanovilo 5 krožkov, tri ročnodelske ženske, lepenkarski in risarski krožek. Vsi so uspešno delali in so svoje izdelke razstavili na okrajni

razstavi klubov mladih tehnikov. Ljudske tehnike na videmski šoli.

Videmski pionirji pod Sremičem

Največ skrbi in dela je dalo društvu lutkovno gledališče. Že na občnem zboru so sklenili

ustanoviti to gledališče. Da ni ostalo samo pri besedah, se je upravni odbor društva z vso resnostjo lotil dela. Bilo je treba nakupiti lutke, ki danes niso poceni, izdelati obleke, preskrbeti oder in nešteto drobnarij. No, danes je vse to že opravljeno. Prvič je društvo predstavilo svoje lutke učencem osnovne šole ob koncu šolskega leta. Da pa je danes lutkovno gledališče na Vidmu, ki je res okusno in lepo urejeno, je zasluga vodje tov. Zemljaka in tov. Zupaniča, ki sta žrtvovala mnogo svojega prostega časa za izdelavo odra, obenem pa gre za to zahvala Roto tovarni in občinskemu LO, ki sta društvu gumno podprla. Oder in lutke so zelo lepo izdelane, tako da se lahko kosajo z ljubljanskim tovrstnim gledališčem.

(Nadaljevanje na 4 strani)

Po poteh XIV. divizije

(IZ DNEVNIKA POHODA TABORNIŠKEGA ODREDA)

Člani Rodu temnega hrasta iz Hrastnika so se že daj časa pripravljali na pohod IV. zlet Zvez tabornikov Slovenije v Kumrovec. Prvotno je bilo določeno, da bo njihovo izhodišče v Sevnici skupno z zasavskim svetom ZTS. Kako veselo znenadenje pa je bila za vse novica, da bo kod temnega hrasta odrinili po poteh XIV. divizije.

Na pot smo odšli že 19. avgusta, prvi izmed vseh rodov. Komendant našega odreda tabornikov je bil nekdanji prvi komendant Kozjanskega odreda, tov. Marjan Jerin, komisar pa tov. Branko Defar, znan pod imenom Striček. Na svoji poti naj bi naš odred obiskal in spoznal prizorišča težkih borb slavne Kozjanskega odreda, vse znane kraje težkih borb, ki ji je bila XIV. divizija na svojem zmagovalnem pohodu, spoznati tiste, izvrstne terence aktiviste in borce, ki so ji utirali pot. Poleg tega naj bi spoznali življenje bohorskega kmeta, širne gozdove tamkajšnjeg pragozda in videl ta kosček naše lepe domovine.

V Celju so se nam pridružili še člani Rodu gorskih borov in Celja, pričakovali smo tudi Sineje galebe z Kopa, a ne dočekali. Sestavljeni odred je odrinil z zbornega mesta na Glaz na Slandrov trg, kjer nas je imenu okrajnega odbora Zvez borcev pozdravil tov. Jerin, sta rešila Partizanskega pohoda tabornikov in IV. zleta ZTS, tov. Martin Ambrož pa je izročil za stanovni slovensko zastavo. Dv taborniki sta sprejeli venec, ki

Tabor »Rodu Temnega hrasta« v Kumrovcu

aktivistov, ki so morali delovati v izredno težkih pogojih, saj je bilo Celje že v časih stare Jugoslavije znano nemškutarsko gnezdo, med vojno pa močna postojanka gestapa. V tovarni Marjanu pa smo spoznali človeka, ki nam je pozneje postal vzgled predanosti naši domovini.

Pot se je pričela vzpenjati, težki nahrbtniki so prispevali svoje, sonce je neusmiljeno pripekalo. Težko se je bilo odtrgati od vabečih studencev. Ob takih trenutkih nas je poživila pesem: ali himna XIV. divizije ali »Le naprej, odred kozjanski«. Obe sta postali tudi naši himni. Seveda je tudi šala doprinesla svoje. Prehoditi je bilo treba še zadnji klanec — in Svetina je bila pred nami. Izvidnica je sporočila, da ni sovražnika na vidiku in da si lahko privoščimo kosilo. Naša radiozveza pa bo prvič sporočila, da »Kozje«.

kakor se je imenovala, dobro napreduje, da je stanje odlično in da nimamo prav nobenih problemov.

Medtem ko smo čakali na kosilo, smo si ogledali, kod bo šla naša pot: po specialki in po razgledu. Nekam hitro so pripravili, kar je bilo potrebno za naše želodčke, in že smo s pravo partizansko naglico pospravili vse pripravljene dobrine. Mitraljezi — kakor smo rekli štrucam kruha — so se pogrezili v nahrbtnike. Le malokomu so še gledali na beli dan. Pred odhodom nam je tovariš komendant pripovedoval o stanju v časih NOV na tem odseku. Na Svetini je prestoloval zloglasni Himer s svojimi pajdasi. Naše ljudstvo je moralo pod njegovim terorjem marsikaj prestati, ker ni bilo zaradi močnih nemških patrulj stalne partizanske zasede. Končno je naš komendant Marjan s svojimi borci in tovarišem Samom likvidiral to okupatorsko postojanko.

Pred spomenikom padlih borcev na Svetini smo tudi počastili njihov spomin s molkom in partizansko pesmijo. Nato je kolona odrinila dalje do bližnje vzpetine, od koder se lepo vidi na Resevno, prizorišče boja I. beljske čete. Tovariš komendant nam je zopet posredoval svoje spomine, tudi Striček je posegel omes, in spoznanju, kaj se je reklo biti partizan, smo se polarnoma približevali. Se bi bili potušali, kajti pred našimi očmi se je razvijala zgodba za zgodbo — slavnih dni naše zgodovine, čas nas je preganjal.

Zaplovi pesem borb in zmag... je ponovno zaorila preko Striček in naznanila sveto, da je XIV. divizije zopet oživila. Si bi radi hodili ob tovarišu Marjanu, saj pomeni njemu skoraj vsak ovinek kak spomin,

ki nam ga je še sproti posredoval, vendar je bilo to žal neizvedljivo; komanda je padla. Kolona po eden, in pomagaj si, če si moreš! Tako smo prišli do Velikih Grahovš. Gostoljubni kmet nad Grahovšami nam je pogasil žejno s sladkim jabolčnikom, v vasi pa so nam ponudili večerjo. Priredili smo še kratek koncert partizanskih pesmi in vse je krenilo k počitku v dišeče seno. Grahovski fantje pa so nam zapeli še nekaj pesmi za lahko noč.

Jutro nas je že našlo na poti proti partizanski bolnišnici R 9 na Volušu, ki jo je zgradil naš Striček. Pot se je že skoraj zarastla, saj je razen slučajnih pešcev nikdo več ne uporablja. Više se precej strmo navkreber, na odličnem mestu zavije v potok, in do bolnišnice ni več kot nekaj metrov. R 9 je služila potrebam Kozjanskega odreda. Strček nam je ob podrtinah bolnišnice pripovedoval o gradnji bolnišnice, o kapaciteti, o znanjih in neznanjih borcih, ki so tu iskali zdravniško pomoč. Tovariš Marjan je dopolnil svoje poročilo še s podatki o splošnem stanju v tistih časih na Kozjanskem in še o Jurkloštru. Zgodilo se je, da je bil pripravljen močan napad nemških sil na sam Jurklošter. Prebivalci so bili pravočasno obveščeni in so se od najmlajšega do najstarejšega umaknili k partizanom. Nemci so našli prazno vas. Ta močna zveza, ki se je skovala med ljudstvom in našimi borci, je Nemce tako osupnila, da se niso drznili niti oropati niti požgati vasi. Ofenziva je tako propadla. Kakor nam je tovariš Marjan povedal, ta dogodek mi še nikjer zapisan.

Od tu smo odrinili dalje na Blatni vrh, kjer sedaj domujeta naš Striček in njegova žena,

Udeleženci pohoda, ki so šli po poti nekdanje XIV. divizije — Rod Temnega hrasta iz Hrastnika so se ustavili tudi na Planini pri Sevnici, kjer so položili šopke cvetja na spomenik padlim borcem

partizanska mamica Julka. Pokazala sta nam slike iz preteklosti in nam povedala marsikaj zanimivega iz svojih partizanskih časov. Dobili smo tudi novega člana našega pohoda — oslička Miha, ki je pomagal nositi opremo za radio postajo. Koliko veselih, pa tudi »tragičnih« dogodivščin smo doživeli z njim.

V slovo se je dvignila pesem. Naš neutrudni harmonikar Muki je pridno raztezal meh. Pomahal smo še prijazni mamici Julki in že nas je zagrnil gozd. Odrinili smo proti Planini. Povedo so nas prijazno pozdravljali, saj smo bili podobni pravi partizanski koloni.

(Konec prihodnjič)

TRGATEV GROZDJA

Prodaja vina iz naših vinogradnih področij je sprito konkurenca boljših vin iz Primorske, Dalmacije in Srbije zelo problematična in bo na izboljšanje tega položaja vplivala edino kakovost blaga. Naša vina z Bizelskega, Pišec in Sromelj ter priznani cvček iz območja Gadove peči so priljubljena in zelo iskana na notranjem in zunanem trgu, vendar je vina, kakor je bil lanskoletni pridelek, zelo težko spraviti v denar. Posledica tega je, da prodajalci in odkupna podjetja ne morejo plasirati blaga, ki se le težko vnovči, ker je kvaliteto pod normalo. Zgovoren primer je vinogradnik iz okolice Krškega, ki je ponujal vino za vsako ceno, samo da bi prišel do sredstev za tekoče potrebe in davek.

Da se doseže najboljša kvaliteta vina, ki obeta, da bo ob lepem vremenu odlične kakovosti, je Občinski ljudski odbor v Brežicah na svoji zadnji seji sprejel sklep, da se letošnja trgatve prične po 10. oktobru. Odborniki z vinogradnih področij so soglasno potrdili ta sklep in so bili celo mnenja, da se za poznejši rok trgatve. Glede na različna vinorodna področja v občini je določen termin pravičen. Razumljivo je, da bodo pametni in zavedni vinogradniki trkali letošnji pridelek še pozneje, kar je gospodarsko ne samo za posameznika, temveč za vso skupnost, ker bomo na ta način dobili najboljše vina za domače potrebe in za izvoz.

Iz gornjega termina trgatve so izvēta ranina, portugalka, hibrida in namizna grozdja za trg. Kršice tega sklepa čakajo občutne kazni, ki naj vzgojno vplivajo na nedisciplinirane vinogradnike, ki sami sebi delajo škodo. Nadalje so zvzeli kraji, poškodovani pot oči nad 50 %, kjer je nevarnost raznih bolezni in gnilobe, vendar bodo za take primere dajali dovoljenje krajevni občinski uradi, kjer so prizadeti vinogradi. Tudi za primer nastopa deževja, ki bi vplivalo na pridelek nujno, bo Svet za gospodarstvo izdal dovoljenje, da lahko pričnejo s trgatvijo pred zgoraj določenim rokom.

Letos bodo odkupna podjetja uvedla odkup grozdja, s čimer bo vinogradnikom omogočeno, da pridejo čimprej do denarnih sredstev in jim ne bo treba plačati davka na vino — trošarine. Odkupna podjetja pa bodo s skupnim in naprednim letarjenjem dosegla najboljšo možno kakovost, ki naj ponovno utrdi sloves naših vin. Ugotovljeno je namreč, da zna naš vinogradnik pridelati kvaliteten grozdje, ne zna pa vsak kletariti, ker mu največkrat manjka za to potrebnega strokovnega

u občini Brežice po 10. oktobru

znanja in nima tudi primernih tehničnih priprav.

Za letošnji odkup grozdja so določene sledeče okvirne cene: mešano blago 35—50 din in namizno grozdje do 55 din za kg. Tudi je določena okvirna cena za odkup letošnjega vina, in sicer za mešano 6 do 7 din in sortirano 9 do 10 din za 1 maligansko stopnjo sladkorja. Iz tega sledi, da si bodo pridelovalci sami ustvarjali prodajne cene s kvaliteto, ki pa bo na vsak način odtehtala morda nekaj litrov manjši pridelek zaradi poznejše trgatve. Torej, vinogradniki — čim pozneje bo trgatve, tem boljši bo pridelek in s tem večji dohodek iz vinogradov. Zraven lastnih koristi, ki si jih bodo ustvarili, bodo tedaj pri-

delali vino za izvoz in s tem za našo skupnost nujno, potrebne devize.

Ako primerjamo trgatveni termin v Slovenskih goricah — 18. oktober — in se spomnimo poznih trgatve in kvalitete vina pred vojno, je naveden silep občinskega LO Brežice pozdraviti kot pravičen in koristen za posameznika in za vnovčenje blaga na tržiščih.

Po izjavi direktorja podjetja »Vino Brežice« tov. Ilijaš bodo letos seveda pozneje poskusili odkupiti tudi hibridno vino (samorodnico) za industrijsko predelavo, vendar o tem še tečejo razgovori in zadevne tehnične priprave. Kakor izgleda, bo letošnji pridelek sicer nižek, pod normalo (tudi do 50 %), čemur je vzrok slab zarod, bolezni in v mnogih primerih toča, vendar bo kvaliteta odtehtala, da bodo pridelovalci prejeli povrnjen svoj trud in sredstva, vložena v vinograde. (tm)

Izposojevalnica odrskih del pr Ljudski knjižnici v Brežicah

(4. nadaljevanje)

Golar, Cvetko: Vdova Rošlina (komedija v 3. dejanjih). Vloge: 6 moških, 3 ženske, 1 večji deček. Godi se na Gorenjskem v dobrih starih časih. Ena prizorišča: kmečka izba.

Petrovič P.: Mrak (drama v 3. dejanjih). Vloge: 2 moška, 3 ženske. Tri prizorišča: kmečka izba, kuhinja, ledina nad vasjo. Cas: po prvi svetovni vojni.

Real-Ferner, prevedel Cesar: Trije vaški svetniki (kmečka burka v 3. dejanjih). Vloge: 7 moških, 6 žensk. Godi se v polpretekli dobi v vasi Potok. Ena prizorišča: bogata kmečka soba.

Streicher Franc: Kam iz zadreg (veseloliga v 3. dejanjih). Vloge: 5 moških, 5 žensk. Dve prizorišča: dvorišče, kmečka soba. Cas: sedanost. Kraj: kjer koli na Slovenskem.

Medved Anton: Stari in mladi (ljudska igra v 4. dejanjih). Vloge: 7 moških, 3 ženske, sejmari, žandar. Tri prizorišča: dve kmečki sobi, semen.

Bekefi Stefan — Samec Slavko: Neopričena ura (veseloliga v 3. dejanjih — 6 slikah). Vloge: 7 moških, 10 žensk, več gimnazij. Šest prizorišč: dekliška spalnica, salon, šolska soba, kotiček v vili, slaščičarna, konferenčna soba. Cas in kraj: v polpretekli dobi v slovenski prestolnici.

Finžgar F. S.: Vedež (otroška igra v 2. dejanjih). Vloge: 7 število palčkov s poglavarjem, dečkov razne starosti, poljubno. Prizorišča: kmečka soba in gozd. Cas: kadar koli. — Pe-

smi in igre za otroške praznike (priročnik za proslave).

Bevk France: Kajni (drama v 3. dejanjih). Vloge: 6 moških, 3 ženske, več fantov, karabinerji, gostilničar, množica. Tri prizorišča: dvorišče na kmetiji, gostilniško dvorišče, kmečka izba. Cas: 1922. Kraj: Brda.

Euripides — Bradac: Medeja (tragedija v 5. dejanjih — v verzih).

Gangl Engelbert: Dolina solz (tri enodejanske): 1. Dva svetova; vloge: 4 moški, 2 ženski; godi se v dobi kapitalizma v delavskem stanovanju blizu tovarne. 2. Dediščina; vloge: 4 moški; godi se v polpretekli dobi pred samotno kovačijo. 3. Trpinji; vloge: 2 moška, 3 ženske; dejanje se godi v polpretekli dobi v delavskem stanovanju tovarniškega predmestja.

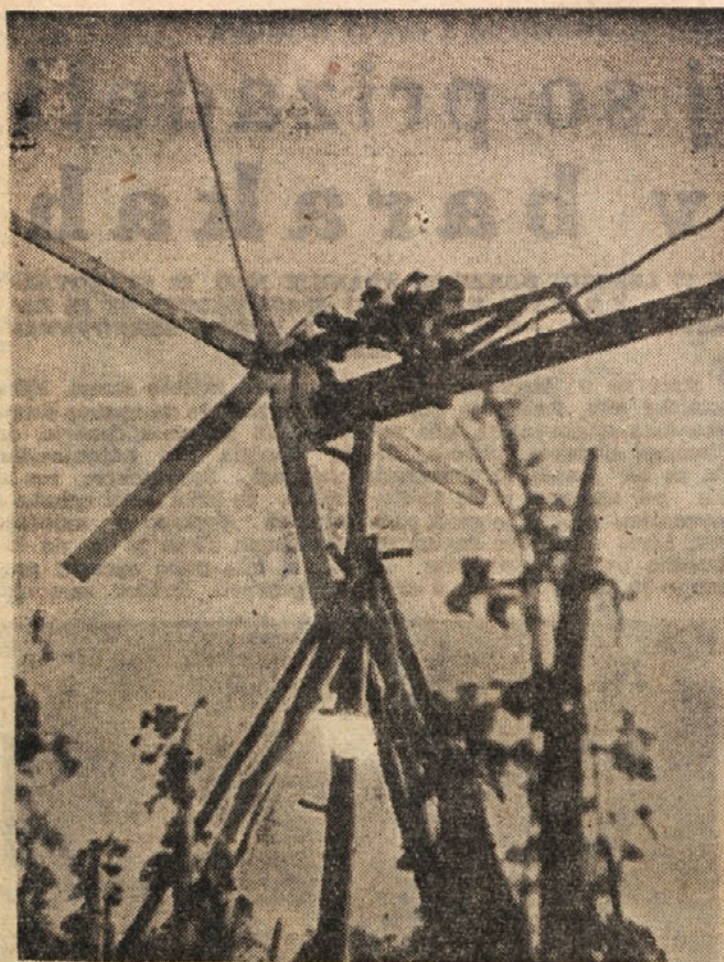
Jurčič Josip — Česni dr. Ivo: Domen (ljudska igra s petjem v 5. dejanjih). Vloge: 10 moških, 3 ženske, kmetje, fante, predice. Tri prizorišča: kmečka družinska soba, sobica v koči, sobica pri županu. Godi se v preteklem času v dolenski vasi.

Hauptmann Gerhard — Funkel Anton: Potopljivi zvon (dramatska bajka v 5. dejanjih).

Majcen Stanko: Za novi rod (tri enodejanske): 1. Profesor Gradnik; vloge: 4 moški, 2 ženski; prizorišča: morska obala v Kvarneru; čas: po prvi svetovni vojni. 2. Knjigovodja Hostnik; vloge: 3 moški; prizorišča: pisarna v mestu; čas: po prvi svetovni vojni. 3. Zamorila; vloge: 2 moška, 5 žensk, trije otroci, množica; prizorišča: delavsko stanovanje v podpričju; godi se v velikem mestu po prvi svetovni vojni.

Nestroy — Likar M.: Ah, ta ljubezen šmentana! (veseloliga z godbo in petjem v 6. slikah). Vloge: 13 moških, 8 žensk, dva stražnika. Tri prizorišča: soba v gostilni, elegantna grajska soba, grajski vrt. Godi se pri nas v minulih časih. (Nadaljevanje prihodnjik)

DOPIŠUJTE
v „Zasavski tednik“

Se malo in tudi pri nas bodo zapeli

Vneto se pripravljajo na Teden otroka

(Nadaljevanje s 3. strani)
kar pa ni čudno, saj so prav sluke. Izpraznile društveno blagajno.

Prav lepo slovesnost je DPM Videm pripravilo ob Novoletni jelki, nadalje akademijo za praznik 8. marca, v juliju je priredilo izlet v živalski vrt v Zagreb itd.

Največ veselja je društvo pripravilo mladini s taborjenjem ob Krki. Dvainsredeset videmskih otrok se je ob zeleni Krki naužilo čistega zraka in si nabralo novih moči za šolo. Člani društva so mlade tabornike pogosto obiskali in jim prinesli tudi skromne poslastice, česar so se najbolj veselili. Prav vsi so ob zaključku dejali, da bodo šli na taborjenje še prihodnje leto.

Sedaj se društvo pripravlja na Teden otroka, ki ga bomo letos praznovali pod geslom: »Družina prva in najvažnejša vzgojiteljica otroka«, in sicer prvi teden meseca oktobra. Ob tem prazniku bo društvo osredotočilo vse svoje sile za reševanje problemov otroške in mladinske zaštite, hkrati pa bo tedaj seznanilo občane in druge družbene činitele s stanjem in problemi mladinske zaštite. Priredilo bo vzgojno predavanje, na šoli in v otroškem vrtu bo pripravilo roditeljski sestanek, nadalje bo uredilo dve otroški igrišči, prav tako bo društvo v Tednu otro-

Vandalizem brez primere

(Nadaljevanje s 3. strani)
sodišču, ki bo poskrbelo tudi za njihovo zaposlitev, če si jo sami nočejo preskrbeti. Mnenja smo, da moramo biti vsi budni za ohranitev javnih naprav, ki so last vse družbe in da je treba vsako namerno ali nenamerno poškodbo takih naprav takoj naznaniti na pristojno mesto.

Tudi naše šole naj podute otroke, da so te naprave namenjene za predšolsko mladino in tudi za učence, vendar naj se igrajo posamezno, ne pa da gre na vrtiljak po dvajset otrok, ki je namenjen le za štiri otroke.

ka organiziralo izlet šolske mladine na Libno, ki bo združen s športnim dnem in kjer bodo mladi izletniki pogostili. Društvo na Vidmu bo dalo tudi pobudo, da se pri občinski zvezi DPM ali pri občinskem socialnem skrbstvu ustanovi vzgojna posvetovalnica za celo občino, kjer bi starši dobili vzgojne, zdravstvene in pravne nasvete.

Tako poteka delo Društva prijateljev mladine na Vidmu. Vedno je treba kje pomagati, kaj preskrbeti, tako da ima občutek, da ni nikoli vsega opravilo. —a

Pomen sadja in zelenjave v naši prehrani

Marsikoga bo začudilo, če povem, da sestavljajo mineralne snovi, to so razne soli, ki jim pravimo tudi rudnine, 5 % telesne teže in so življenjsko važne sestavine našega telesa.

Vse te soli so v naši zemlji, od koder jih črpajo rastline, s katerimi pridejo kot hrana v naš organizem. Tako vidimo, da je prav zelenjava, ki jo uživamo, posrednik dragocenih rudnin, ki jih telo potrebuje za svoj obstoj.

Poleg rudnin pa vsebuje sadje in zelenjava tudi mnogo vitaminov. To so življenjsko važne zaščitne snovi, ki krepče odpornost našega organizma proti raznim nalezljivim boleznim, vzdržujejo normalno delavnost centralnega živčevja, pospešujejo telesno rast, vplivajo na tvorbo in vzdrževanje kosti in zobovja, na tvorbo krvi, preprečujejo slabokrvnost, vzdržujejo pravilno delovanje žlez, vplivajo na vse organe presnavljanja itd. Poleg tega pa zelenjava in sadje vzbujata tek in spodbujata delovanje prebavnih organov.

Ker se pa zaloge rudnin in vitaminov v telesu ne kopičijo, je nujno, da našo hrano razporedimo tako, da jih telo dobi dnevno v potrebni količini. V poletnih mesecih to ni posebno

Pokvarjena jajca

Torek, 11. septembra, si bodo številne gospodinjice iz Trbovelj dobro zapomnile, kajti tega dne so z vso naglico kupovale pokvarjena jajca, ki jih je nosila neka kmečka oblečena žena po rudniških kolonijah. Od vrat do vrat so si gospodinjice zaupno pripovedovale, kako lepa jajca so kupile po 17 din in ne po 19 din, kakor tiste gospodinjice, ki imajo časa na pretek in zato hodijo kupovat jajca na tržni prostor.

A glej, spaka! Nobena od gospodinjic, ki je kupila jajca, se ni prepirala o kakovosti. Ko pa je premetena kmetica zapustila Trbovlje in izjavila pri zadnji žrtvi, ki jo je — mimogrede povedano — še lepo pogostila, in ji je kmečka žena povedala, da je ne bo več v Trbovlje, ker so potni stroški preveliki — je ena izmed nakupovalk ubila jajce in ugotovila, da je pokvarjeno. Ubila je drugo, tretje in tako vseh šestnajst, kolikor jih je kupila. Prav nobeno jajce ni bilo uporabno.

Ko blisk je skočila k sosedin in k drugim, ki so tudi kupile jajca, in jih prosila, naj jajca preizkusijo. Pričelo se je pravo tekmovalstvo, katera bo prej prišla do zdravih jajc, vendar brez uspeha. Vse, prav vse so bile pokvarjene in — vse bolj se je širil smrad po gnilih jajcih. Kaj hitro so o tej prevari zvedele tudi ostale gospodinjice iz sosedne kolonije, ki so lahko ugotovile le to, da so postale žrtve kmečke žene, ki je izkoristila nepazljivost in lahkovernost naših gospodinjic.

Priporočamo vsem tistim gospodinjicam, ki kupujejo vse mogoče stvari od nepoznatih ljudi, da se o kakovosti kupljenega prepričajo, preden plačajo.

Prav radi verjamemo izjavi te kmečke žene, da je ne bo več v Trbovlje, kajti ogoljufane gospodinjice bi ji prav verjetno drago plačale.

S. G.

težavno, saj je takrat sadja in zelenjave dovolj. V zimskem času pa ravno tega zelo primanjkuje. Posledica so razna obolenja in neopornosti proti raznim, zlasti nalezljivim boleznim, posebno pri otrocih.

Da bo preskrbljeno tudi pozimi za čimbolj pisano, raznovrstno prehrano, moramo že sedaj izkoristiti vse možnosti in pripraviti čimbolj bogato zalogo ozimnic.

SADNI SOKOVI

Za sokove sadja operemo, nato ga zdrobimo ali zmekčamo ter pustimo stati na soncu dva dni. Pozneje stisnemo sok ter spustimo skozi krpo, privezano na stol, odteti. Tako pridobljen sok na hitro s sladkorjem skuhamo (za 1 liter soka potrebujemo pol do tri četiri kg sladkorja). Se vroč sok nalijemo v razgretе steklenice, zamašimo z navadnimi zamaški, zapečatimo s pečatnim voskom ali pa zamašimo z namočenimi svinjskimi črevi. Steklenice počasi ohladimo ter v pokončni leži shranimo v hladnih prostorih.

V mraku so se vse vojaške enote organizirale v sprevod in z godbo na čelu odkorakale v Stari trg ob Kolpi. Tedaj so po hribih zagoreli močnejši kresovi, vmes pa so žugale v nebo rakete v pisanih barvah. Nato je spregovorilo tudi partizansko orožje tako močno in zmagovalno, da so hribi kar vriskali v vselem odmevu.

S prihodom v Stari trg ob Kolpi se je pričelo slavnostno zborovanje z govori, recitacijami, pesmijo, igranjem godbe, vzklikanjem naših vojsk in ruski armadi, Titu in vsem zavezniškom.

Se poseben poudarek temu slavlju pa je dala grmenje angleških letal, ki so tisto noč nametala v Poljansko dolino blizu deset taborov različnega vojaškega materiala.

Razigrano rajanje je trajalo daleč v noč. Odmevi godbe in pesmi zmagovalstva so prelepo zveneli v partizanskih središčih, še lepše kot šumenje svobodnih gozdov v pomlad. Kdor se je udeležil tega slavlja, ga ne bo nikoli pozabil.

(Nadaljevanje sledi)

Tudi te so uspešno tekmovalce — s srpi

Jože Stok — Korotan:

17

(Nadaljevanje)

Partizanska godba

Pohodi
Opoldne se je godba poslovila od Gerova in se vključila v kolono XV. divizije, ki se je vila v dolino Kolpe. Ob dveh so prišli v Plešče, kjer je bilo poveljstvo VII. korpusa in XVIII. divizija. Po enournem počitku se je mogočna kolona korpusa začela vijugati v hrib proti kovaškemu pogorju. Pot je bila zelo naporna, ker je bilo treba izbirati najbolj varne prehode. Pa ne samo to: po dolgem vzponu se je kolona prenila čez greben in drsela v globel, spet ležla v hrib, se spuščala v dolino, prečkala mnogo poti in kolovozov, kobacala porazitnem kamnitim kolovozu navkreber, in spet navzdol...

Po dvajseturnem potovanju je korpus prispel v vas Muho, kjer so borci, utrujeni in sestražani polegali na tla in zapali. Toda ne za dolgo, brigade so morale naprej. Razšle so se v bližnje vasi, se tam nastanile in si uredile taborišče.

Sredi popoldneva je odšla na pot tudi godba. Po štiriurnem pešačenju je prikrivala v Laze ob Kolpi, kjer se je nastanila skupaj s štabom korpusa in njegovimi oddelki.

Hrana se ni še nič izboljšala. Zato so fantje zategnili pasove še za eno luknjo. Nekateri so bili že preščipljeni ko sršeni, lica pa so imeli blede, ko jim je lakota izpila skoro vso kri.

Godbeniki so s svojimi železci prišli na svoj račun šele drug dan, ko so se prestavili v Deskovo, kjer je spet prišel za kuharico njihov Milan. Ker ni mogel kuhati v prestreljenem kotlu, si je pomagal s prstenim loncem in bakreno kozico vsakega pastirja. Sprva mu ni šlo izpod rok, a je vseeno ob pravem času postregel godbenikom z žganci in okusno govojo obaro — pravo slaščico za sestrano vojsko.

Na desnem bregu Kolpe je tisti dan divjala huda bitka med Nemci in hrvaškimi brigadami.

Mitraljezi so venomer lajali ko razdraženi psi, minometi pa bruhalo ognjeno smrt ko neugasljivi ognjeniki. Sovražniki so bili tako ofenzivni — bilo jih je kar 12.000 — da so se partizani morali pod noč umakniti na višje položaje.

Zvečer so korpusove enote nadaljevale pohod v smeri Bele krajine. Godba ni imela dolge poti. Njej je bilo določeno bivanje v Predgradu. V vas je prikorakala z igranjem koračnice in je bila sprejeta zelo prisrčno. Ko so se fantje navečerjali in nakramljali, so se razmestili po dveh gostilniških sobah in legli k počitku.

Prvi dan v Predgradu je imela godba prosto. Vreme je bilo oblačno in megleno. Bil je pust in dolgočasen dan.

Nenadoma je nad Poljansko dolino zabrnelo letalo. Partizani so ugibali, kaj naj bi to pomenilo, vsačani pa so v bojzani tarnali, da jim bodo sovražniki bržčas z bombami sesuli hiše v ruševine.

In že se je izza oblaka pokazalo velikansko letalo z angleško zastavo na krilih. V naslednjem trenutku so treščili na tla trije veliki zaboji, železni tran-

že se petkrat zaokrožil nad dolino in vsakekrat odvrget nekaj padal s težkimi tovari.

To je bilo presenečenje, sploh izredno vesel dogodek. Partizani so prvič videli odmetavanje vojnih pošilk z zavezniških letal ob belem dnevu. Zato ni čudno, če so se počutili bolj močne, saj so vedeli, da je v težkih zabojih orožje in strelivo, oprema, obleka in sanitetne potreščine.

Prihitela je ekipa letalskega bataljona in spravila na varno vse, kar so zavezniki vrgli z letal.

Nekaj dni pozneje, pozno večer, so spet zabrnela letala nad Poljansko dolino. Toda glej pa vrugal! Nenadoma je treščil pred gostilniško poslopje velik predmet, da se je hiša kar zamažala. Godbeniki so se bliskoma razbežali v zaklone in čakali, kdaj bo zagrmelo. Prepričani so bili, da je tja padla avionska bomba. Ker pa eksplozije le ni bilo, so se po dolgem času, še vedno v strahu, le vrnili.

Uh, kako so bili presenečeni! Sram jih je bilo, ko so pred hišo zagledali zaboj razstreliva, ki ga je odvrlo angleško letalo brez padala. Ko se jim je star

možček porogal, je Jože samozvestno skomignil z rameni in s šaljivim glasom vprašal:

»Kaj pa, če bi strelivo eksplodiralo?«

Drugače se je življenje godbenikov razvijalo brez kakih večjih vznemirjenj. V soboto, 21. oktobra, zjutraj pa je le malce zavrelo po vasi. Dežurni godbenik Volkar je namreč prinesel s komande mesta novico, da sta narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije in Rdeča armada osvobodili glavno mesto Jugoslavije — Beograd.

Vsa vas je valovila v veseli razigranosti. Vzklikanje, vriskanje in petje borbenih pesmi, zvonjenje, igranje in streljanje je odmevalo po dolini, ko da je vse ponorelo. Godba je bobnela skozi vas z mogočno koračnico, za njo pa so defilirali partizani in vaščani. Ko je komandant mesta prebral radijsko poročilo o osvoboditvi Beograda, je izbruhnul val navdušenja...

Pred občnimi zbori sindikalnih podružnic

Pripravi program za delo

Pred dnevi je zasedal razširjeni plenem Občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, ki je skupno s predsedniki in tajniki krajevnih sindikalnih podružnic določil glavne točke bližnjih občinskih zborov sindikalnih organizacij, ki se morajo po sklepu III. kongresa ZSJ izvršiti vsako jesen. Po sklepu plenuma na tem zasedanju morajo vse sindikalne podružnice izvesti svoje občne zbornice do 15. novembra t. l. tako da bi bil občinski zbor občinskega sindikalnega sveta prvi teden meseca decembra. Pred svojim občnim zborom naj upravni odbori sindikalnih podružnic na podlagi poročila nadzornega odbora analizirajo delo organizacije v pretekli poslovni dobi in na osnovi te analize izdelajo delovni pro-

gram za prihodnje poslovno leto, predvsem pa načrt za izobraževalno delo v jesenski in zimski sezoni. Poleg organizacijskih vprašanj morajo sindikalne podružnice skupno z osnovnimi organizacijami ZK rešiti tudi kadrovska vprašanja.

Glede vzgojnega dela v sindikalnih podružnicah je zadolžena komisija za ideološko vzgojo pri občinskem sindikalnem svetu, da s sodelovanjem občinskega komiteja ZK izdela idejni program vzgojnega dela. Sprejeto bi bilo priporočilo, da se izvede tudi seminar za predsednike delavskih svetov in člane upravnih odborov podjetij ter funkcionarje sindikalnih podružnic. Prav tako naj sindikalne organizacije koordinirajo svoje delo z ostalimi činite-

lji v tovarnah podjetjih in ustanovah glede strokovne, ekonomske in splošne vzgoje članstva. S 1. oktobrom t. l. je treba pričeti s tečajem za zdravstveno izobrazbo ženske mladine v STT in ta tečaj nadaljevati morda tudi v Cementarni.

Na podlagi poročila o politiki odpadkov, ki ga je izdelala komisija za delovna razmerja pri občinskem sindikalnem svetu, je plenem sklenil, da morajo upravne podjetje vsak predlog za odpuščenje delovnega razmerja v poslati predhodno upravnemu odboru sindikalne podružnice, da o njem razpravi. Razen tega morajo podružnice sklepati o vsakem članu ZKJ, ki se odpušča zaradi pomanjkanja ali drugih kaznivih deliktov.

Ob zaključku je plenem obravnaval še delovanje iniciativnih odborov Društva prijateljev prirode oz. ustanovitve teh društev in nakazal naloge sindikalnih podružnic v zvezi z razpravo o osnutku zakona o pokojninskem zavarovanju, ki se po volitvah razvija po podružnicah, oziroma glede zahteve za dostavo predlogov v zvezi s tem zakonskim osnutkom. A. K.

ZAGORJE

Predavanje o paralizah. — Mestni odbor Rdečega križa v Zagorju je prejšnji teden priredil v kino dvorani »Triglav« uspelo predavanje upravljavca Zdravstvenega doma v Zagorju dr. Janeza Kolavtja o paralizah. Udeležba na predavanju bi bila lahko še boljša.

Predstave potujočega kina. — Gostovanje potujočega kina »Svoboda« in prosvetnih društev okraja Trbovlje so v Zagorju zelo priljubljena. Pred dnevi je ta kino predvajal v Okrogarjevi koloniji v Toplicah in v Farčnikovi koloniji v Potočici vasi ameriški film »Velika noč Casanova«.

Gosenice kapusovega belina. — Letos so se v Zagorju in okolici pojavile v velikem številu gosenice kapusovega belina. Pogled na napadene zeljke je kaj žalosten, saj kaže zelje samo še rebra listja, ostalo pa so pojedle gosenice. Dasi ko nekateri kmetovalci in vrtnarji škropijo nasade z različnimi kemičnimi sredstvi, niso dosegli večjega uspeha. Skoda, ki je s tem nastala, je sorazmerno velika.

Zagorje v temi. — Prejšnjo sredo je bilo Zagorje od mraka do 20.15 v temi. Zakaj, nihče ne ve. Prebivalci kraja upravičeno godrnjajo nad takim ravnanjem ljudi, ki so za to odgovorni.

Trg je bil srednje založen. — Ob zadnjem plačilnem dnevu je

bil zagorski trg le srednje založen s sadjem in zelenjavo. Da vas seznanimo še z nekaterimi številki: kilogram krompirja je stal 17 din, čebula 70 din, brokoli 80 din, paprika 45 din, jabolka 35 din, slive 60 din, grozdje 80 din. Povpraševanje kopev ni bilo ravno najboljšo, ker ljudje hranijo denar za ožimnico.

Planinci vabijo... — Tako nekako je stalo na lepaku, ki so ga sestavili člani marljivega Planinskega društva Zagorje ob Savi in je bil namenjen domačemu prebivalstvu, da pomaga pri elektrifikaciji planinske koče na Čemšenški planini. Zagorski znaninci so zelo podjetni in pridni in sodijo med najdelavnejša društva kraja. To nedeljo, ko so nadaljevali z deli pri elektrifikaciji, je bila na Čemšenški planini tudi godba, ob kateri so se navdušeni planinci veselo zavrteli.

Non-stop trgovina v Zagorju. V različnih mestih in krajih so doslej že uvedli non-stop trgovine. Tudi zagorske gospodinjice, ki jih veže služba, si take trgovine najbolj žele. Za Zagorje bi zadostovala ena sama trgovina, in to v središču kraja; najbolj pripravna bi bila pri Suši. — Upajmo, da bo Zagorje kmalu dobilo tudi prvo non-stop trgovino. (m)

TRBOVLJE

● MESNICE ODPRTE TUDI OB NEDELJAH DOPOLDNE

Prebivalci Trbovelj so že večkrat izrazili željo, da bi bile nekatere mesnice v mestu odprte tudi ob nedeljah dopoldne. To bi bilo še zlasti priporočljivo za poletne mesece, ko je znano, da se meso doma kaj hitro pokvari. Podjetje »Meso« je v zvezi s tem pojasnilo, da bo prodajo mesa ob nedeljah dopoldne uvedlo lahko prihod leto, ko bo kupilo za nekatere svoje poslovalne posebne hladilne omare.

● TUDI V TRBOVLJAH BI LAHKO IMELI...

Ze večkrat sem od marsikoga slišal željo, da bi imeli tudi v Trbovljah (če že ni mogoče ustanovit) brezalkoholne restavracije vsaj v enem gostinskem obratu na prodajni maki, pa mogoče še jogurt in sadne sekove, ki jih danes človek skoro po vseh trboveljskih gostilnah zmanjša.

Zelo primeren lokal za to bi bil bife »Rio« na Ulici 1. junija.

● ZAKAJ OB SOBOTAH NI DOVOLJ KRUHA?

Trboveljske gospodinjice so že večkrat upravičeno negodovali nad tem, ker ob sobotah ni na prodaj dovolj kruha. Le tega takrat zmanjka že v zgodnjih dopoldanskih urah. Vse ženske so primorane v takšnih primerih čakati nanj zopet popoldne, ko speko napolne. Da pa je to zelo neprijetno, zlasti še za tiste, ki so precej oddaljene od pekarn, kakor tudi za druge, mislimo, da bi potrebno posebej govoriti. Ob sobotah imajo vse naše žene že tako dovolj druge-

USTANOVljena DVA SVETA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Trbovlje je ljudski odbor imenoval za gradbenega inšpektorja tov. Olda Belin, za sanitarnega inšpektorja tov. Jožeta Plevčka, za v. d. šefa uprave za dohodke tov. Mirana Sušo, za upravitelja Javne škole tov. Slavo Gulič, za upravitelja nižje glasbene škole tov. Albina Weingerla, za v. d. direktorja Avtoprevozništva Trbovlje tov. Mirklo Klopčiča. Za nova člana UO Komunale Trbovlje pa sta bila imenovana ing. Djordja Vuksan in Olda Belin. —jak

V Loščah je gorelo

Prejšnjo nedeljo je v vasi Lošče pod Bohorjem izbruhnil požar v Škobernetovi hiši, po domače pri Jelerju. Vzrok požara še ni znan. Ker so bila vsa kmetička poslopja pokrita s slamo, se je ogenj naglo širil, tako da so bile v nevarnosti tudi ostale hiše v Loščah. Zaradi oddaljenosti kraja in tudi zaradi pomanjkanja vode je bila pomoč gasilcev nemogoča in tudi sprčo naglice, s katero se je ogenj širil, ni bilo mogoče požara zadušiti. Tako je cela kmetičja pogorela do tal. Skoda je velika, saj pogorelec ni ostalo ne hrane ne obleke. Zgorelo je namreč tudi vse žito v ambarju, kjer je po zatrevanju očividcev najprej začelo goreti. Sosedom je uspelo ogenj omejiti, ki se je že začel širiti na druga kmetička poslopja.

Škobernetovi so tako ostali brez doma, hrane in obleke. Občinska organizacija Zveze borcev je takoj poslala številni Škobernetovi družini primeren denarni znesek kot trenutni prispevek za nakup najnujnejše hrane. Prav gotovo bodo ZB sledili tudi drugi, ki po svojih močeh lahko pomagajo nesrečnim pogorelcem.

Nepravilnosti v trg. podj. „Vitamina“ v Trbovljah Tako se ne upravlja

Četrto leto mineva od sprejetja temeljnega zakona o gospodarstvu z državnimi podjetji in v vsiljivi gospodarski združenji po delovnih kolektivih. Iz splošne analize o delovanju organov upravljanja v trboveljski občini je razvidno, da so le-ti dosegli v teh letih velik napredek. Zal, pa to ne velja za vse. Značilen primer za to je trgovsko podjetje »Vitamina« v Trbovljah. Zaradi nedovoljenih manipulacij, ki sicer ne gredo na račun velikih vsot, pa vendar jasno označujejo značaj ljudi, ki so pozabili, da upravljajo podjetje v imenu družbe, so morali na zadnji seji delavskega sveta tega podjetja odstaviti predsednika in dva člana upravnega odbora.

Podjetje je zaradi raznih nepravilnosti suspendiralo šest uslužbenk, ki so bile predane disciplinskemu sodišču. Izmed teh nosi največje odgovornost knjigovodkinja. Knjigovodkinja je namreč s svojo vednostjo dopuščala oziroma celo nagovarjala mlajše moči k popravilni poštjalnici. Nič manjša pri vsem tem seveda tudi ni odgovornost ostalih suspendiranih uslužbenk. Ta primer je spet zgorel dokaz, kako daleč pride človek, ki pozabi, da upravlja z družbeno lastnino. Prikrivanje večjih količin blaga v zalogi in kritje s pomočjo potrošniškega posojila je v velik meri zaradi pomanjkanja lastnih sredstev dovedla k ponarejanju pošiljalnic.

Vse to bi bilo prav gotovo lahko odkrito mnogo prej, če se v ta kazniva dejanja ne bi zapletli tudi člani UO, ki so z molkom prikrivali svojo odgovornost. Roka pravice pa ne počiva in je tudi temu napravila konec. Tržna inšpekcija je s svojimi ugotovitvami seznanila delavski svet podjetja. Vsekakor bo morala k temu izreči svojo odločno besedo tudi sindikalna podružnica trgovskih delavcev, kajti takj nevestni uslužbenki nikakor ne morejo biti člani sindikalne organizacije. A. K.

Iz življenja in dela trboveljskega „Partizana“ NĚ POZABITE - TUDI VRATA TELOVADNICE SO ODPRTA!

Solske počitnice in tudi letni oddih telovadnih vaditeljev so v mesecih julij — avgust nekoliko zavrl redno telesno vzgojo pri TVD »Partizanu« v Trbovljah. S pričetkom solskega pouka je pa v telovadnici spet postalo živo. Vsi oddelki, od cibabanov do starejših članov in članic so pričeli z rednimi telovadnimi vajami. Vaditeljski zbor, ki je pred nedavnim zasedal, je med drugim sklenil, da bo društvo do konca leta izvedlo še propagandni telovadni nastop na vasi (verjetno v Podkumu ob občinskem prazniku), meddruštvene tekme v vajah na orodju, društvene tekme v streljanju z zračno puško, tekmovalne v lahki atletiki in konec decembra telovadno akademijo. Da bo tekmovalne po tem načrtu uspelo, bo treba seveda še mnogo truda tekmovalcev in vodnikov. V pripravah za telovadno akademijo bodo sodelovali vsi telovadni oddelki s povsem novimi prostimi vajami, ki bodo zelo zahtevne. Poleg tega pa bo vrsta pionirjev in pionirk vadila proste vaje, s katerimi bo nastopila v Ljubljani.

Ker TVD »Partizan« v Trbovljah po končanih letošnjih vaditeljskih tečajih razpolaga z zadostnim številom kvalificiranih vodnikov in ker je društvo

Zadnje skupine obveznikov v PVV so se vrnile VELIKO SO SE NAUČILI

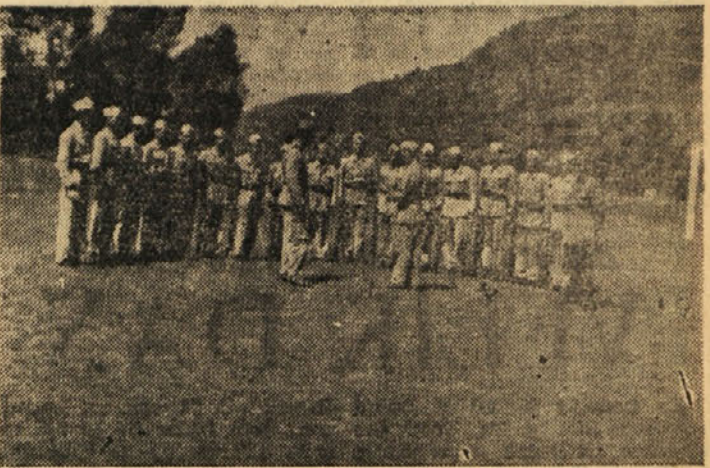
Pred dnevi so se po vsej Sloveniji končala jesenska taborjenja obveznikov predvojaške vzgoje. Mladi fantje, ki so taborili zadnji, so se vrnili na svoje domove polni novih doživetij in spominov...

Tudi prostora pri Radečah in pri Sevnici, kjer je bilo v pomladnih in poletnih dneh toliko življenja in veselja, sta sedaj pustila in prazna. Obeh taborov ni več. Prebivalcem se zdi, da jim kar naprej nekaj manjka.

dogodkih doma in po svetu. Pa tudi na šport v tem času niso pozabili. Igrali so nogomet in druge zanimive igre.

Medsebojni odnosi med predavatelji in mladino so bili več kot dobri. Vsi so še posebno spoštovali in imeli radi komandanta tabora — prvoborca kapetana Dušana Opačiča, ki je prav v tistih dneh taborjenja obhajal 15-letnico odhoda v partizane.

Tistikrat, ko smc obiskali ta-

Na sliki: Tako je bilo v taboru pri Sevnici dopoldne. Fantje so se seznanjali z različnimi vojaškimi veščinami in orožjem. Mladinec Marjan pravkar opisuje puško, ki jo je v dneh taborjenja dobil spoznal.

Kako tudi ne! Saj so bili z bodočimi vojakmi JLA že kar veliki prijatelji.

Takrat pa v Sevnici še ni bilo tako. Tabor je še stal, v njem je bilo blizu 200 obveznikov predvojaške vzgoje iz vseh krajev našega Posavja. Tu so bili zbrani kmetički in delavski fantje iz Brezice, Vidma, Krškega in tam iz številnih okoliških vasi. Osem dni se prebili kot prijatelji ob učenju, delu in igri in mnogim se je zdelo, da je ta čas kar prehitro potekel. Nič čudnega, ko pa so se učili toliko zanimivega. Dopoldne so bile teoretične vaje na tamkajšnjem igrišču, popoldne pa so bila na sporedu razna zanimiva predavanja, ki so jih poučila o našem gospodarstvu in zgodovini, kakor tudi o najpomembnejših dnevnih

bor v Sevnici, so potekali zadnji dnevi tretji učni skupini. Ta je bila predzadnja. Ob zaključku so izvedli strelsko tekmovanje, ki je nad vse uspelo. Fantje so »gadžali«, kot se to po vojaško reče, odlično. Saj so od petih možnih dosegli 4,82 točk. Najboljši od vseh je bil sedmi vod.

Ob koncu taborjenja pa so poleg tega imeli tudi izpite. Nanje so se vsi res temeljito pripravili. Zato uspeh tudi ni izostal. Povprečna ocena 3,6 od petih možnih točk je, če pomislimo, da so bila vsa vprašanja dokaj težka, kar zadovoljivo.

Vsi ti in še številni drugi mladinci so se po osmih dneh vrnili domov z zavestjo, da so se na taborjenju PVV zares mnogo naučili.

uspelo preskrbeti za telovadnico povsem novo centralno ogrevalno napravo, ki bo služila tudi ostalim prostorom društvene Doma, so dani vsi pogoji za nemoteno telesno vzgojo tudi v zimskih mesecih.

Prepričani smo, da bo telovadnica vedno polna mladine in odraslih članov, saj društvo vzgaja svoje pripadnike razen v telovadbi tudi v vseh ostalih športnih disciplinah. K čim večjemu številu aktivnih telovadcev lahko prispevajo uprave naših šol, terenski odbori SZDL in Društvo prijateljev mladine, ki so stalno in neposredno v stikih z mladino. S pravilnim prijemom ne bo težko prepriča-

ti mladino, kako koristna je za njeno telesna vzgoja, vodilni člani društva pa bodo na rodiljskih sestankih seznanili starše otrok z delom v telovadnici. Prav tako bi bilo želeli, da se za telesno vzgojo svojih članov v kolektivih zanimajo uprave in upravni odbori naših podjetij, kajti znano je, da so delavci — športniki mnogo boljše delavci kot ostali, predvsem zaradi svoje gibčnosti in telesne odpornosti.

Le s pomočjo vseh pristojnih činiteljev in ob nesebičnem, sistematičnem delu vaditeljev bo mogoča množična telesna vzgoja naše mladine in ostalih. S. G.

DOBOVA

Knjižnica, ki deluje v sestavi KUD, ima 2004 leposlovnih knjig. Vsako nedeljo stoji od 10.00—15.00 ljudi — ljubiteljev lepih knjig pred solo in potrpežljivo čaka, da pride na vrsto.

Knjižnico v Dobovi vzorno vodi tov. Vadnal in le njemu gre zahvala, da ima knjižnica na razpolago vsa novejša dela.

KUD »Stane Vogrinc« v Dobovi ima poleg dramske sekcije še folklorno skupino in orkester. Letno naštvudirajo gledališčniki po dve odski deli, sodelujejo pa vsi kulturniki na vseh akademijah in proslavah.

Kulturno središče v kraju je

Zadružni dom, ki pa še ni popolnoma dograjen. Sedaj urejajo svoje pododreje. Tako bo dobilo KUD in tudi SZDL svoje prostore. Z zidarskimi deli so skončali, treba pa je položiti še tla. Upajo, da bodo dela do 29. novembra zgotovljena.

Letos so dobili v Dobovi ambulanto, ki je v Zadružnem domu. Tako prihaja v kraj po dvakrat tedensko zdravnik in prav tako tudi zobni zdravnik. Zal pa takrat ne pridejo vsi bolniki na vrsto, zato je želja vseh Dobovčanov, da bi dobili stalnega zdravnika, kateremu ne bi primanjkovalo dela.

Lep uspeh zagorskih modelarjev

Nedavno so v Ljubljani ni zaključili IV. zlet slovenskih modelarjev, ki je trajal štiri dni. Prvi dan zleta je bil slovenski sprejem vseh modelarjev ekip v Aeroklubu Ljubljane. Drugi dan je krenila dolga kolona modelarjev iz vse Slovenije z najlepšimi modeli skozi mesto na slavnostni prostor (tenis igrišče pod Čekinovim gradom).

Med dviganjem zastave je ob burnem ploskanju pozdravil vse zbrane modelarje sekretar republiškega odbora Letalske zveze Slovenije tov. Čedo Mokole. V svojem nagovoru je orisal dosedanje delo in uspehe modelarjev ter njihov pomen, nato pa nakazal njihove bodoče naloge. Udeležence zleta je pozdravil tudi komandant ljubljanske letalske garnizije, ki je v lepih besedah poudaril svojo naklonenost do modelarjev in podčrtal, da modelarji s svojimi

uspehi največ doprinesejo k tehničnemu razvoju našega vojnega letalstva. Vse zbrane je pozdravil nadalje sekretar centralnega odbora LMS tov. Rudi Bregar, ki je dejal, da nudi modelarstvo naši mladini obilo tehničnega znanja, hkrati pa tudi koristnega razvedrila. Ob koncu svojih besed je naglasil, da bi naši mladinski aktivni in mladinci uvideli potrebo gojitve tega plemenitega, lepega športa. Zato naj bi se v modelarske vrste vključilo čim več mladincev.

Popoldne je bilo tekmovalne hitrostnih, vezanih modelov na motorni pogon do 2,5 cm. Prvo mesto je dosegel Sandi Sekirnik. Njegov model je letel s hitrostjo 120 km/h.

Naslednjega dne se je pričel na ljubljanskem letališču najbolj zanimivi del tekmovalja in sicer kosanje modelov A-1 in A-2. V prvi kategoriji so tek-

movali pionirji, v drugi pa starejši modelarji. V skupini A-1 je dosegla pionirka Kovačičeva iz Aerokluba Ljubljane s 668 točkami. V kategoriji A-2 je dosegel prvo mesto tov. Kocjančič (AK Ljubljana) s 701 točko, drugo mesto pa si je priboril tov. Kolterer, član Aerokluba Zagorje, ki je dosegel 599 točk.

Konkurenca je bila zelo ostra, saj je v drugi kategoriji nastopilo 60 modelarjev s 126 modeli. Zato je uspeh tov. Koltererja prav lep uspeh zagorskih modelarjev, ki so v skupni uvrstitvi dosegli 8. mesto.

IGRA NA DOBRNI. »Svoboda« na Dobrni je te dni v svojem kulturnem domu ponovila igro »Svetnik«, katere premiera je bila pred nekaj tedni.

Radio Ljubljana v tem tednu

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00 in 19.30. Radijski dnevniki ob 22.10, oddaja »Zelene« — poslušajte ob delavskih ob 14.40, ob nedeljah pa ob 14.15. Kmetičke nasvete in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.20, oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci!« (večer glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00.

NEDELJA, 23. SEPTEMBRA

6.00—7.00 Pisana vrsta domačih pesmi in napevov za prijetno nedeljsko jutro. 8.00 Otroška predstava — Zvonko Furterer: Paško, Branko in »Liberator«. 8.45 Iz arhiva slovenskih narodnih pesmi. 9.30 Še pomnite tovariši! — Lejze Avenek: Sovražnik. 11.15 Oddaja za Benecke Slovence. 13.30 Za našo vas. 16.30 Nada Markovič: Hlita na bregu reke Mojke. 18.00 Radijska igra — Anny Tichy: Prijeje strahilo (ponovitev). 21.00 Športna poročila. 21.15 V svetu ritmov in melodij.

PONEDELJEK, 24. SEPTEMBRA

11.05 Radijska jola za srednjo stopnjo: Cibab — cibuf. 11.50 Za dom in žene. 12.00 Slovenske narodne pesmi v priredbi Vasilija Mitrka in Cirila Preglja. 12.40 Lahke športne izjave Mariborski phaini ansambel p. v. D. Lorbecka. 14.05 Radijska jola za višjo stopnjo. — a) Levstik v spomnu sodobnikov. — b) Vragova slamina (ponovitev). 15.35 Glaske iz zabavnih filmov in revij. 14.05 Radijska jola za srednjo stopnjo — Cibab — cibuf (ponovitev). 16.00 Utrinki iz literature — Francis Scott Fitzgerald: Alkoholi. 18.00 Reportaža. 18.45 Radijska univerza — Prof. Pavel Kurnaver: Sonce. 20.00 Bedrich Smetana: Poljub, opera v dveh dejanjih.

CETRTOK, 27. SEPTEMBRA

11.45 Dober dan, otroci! (Gregor Strnka: Pesem o gori. Palko Dolinec: Okamenela kraljica). 12.40 Povevke in ritmi. 14.30 Turistična oddaja. 15.35 Slovenske narodne pesmi. 16.20 40 minut z jugoslovanskimi solisti. 18.00 Iz naših kolektivov. 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — sodelujejo priljubljeni ansambli in solisti. 21.00 Niko Kuret: Slike iz Levstikovega življenja.

PETEK, 28. SEPTEMBRA

8.00 Pisan sporod slovenskih narodnih pesmi. 9.15 Skladbe za violino in klavir. 9.45 Radijska jola za nižjo stopnjo. — a) Soliske poti; b) Poje z nami, otroci! (ponovitev). 11.50 Za dom in žene. 13.15 Za prijetno razvedrilo. 14.05 Radijska jola za nižjo stopnjo (ponovitev). 18.00 Novi filmi. 18.50 Družinski pogovori. 20.30 Tedenski zunanje-politični pregled. 20.45 Iz modernega glasbenega sveta.

SOBOTA, 29. SEPTEMBRA

11.05 Za staro in mlado (spored operne, lahke in zabavne glasbe). 11.45 Pionirski kotek. 12.40 Lahko orkestralno glasbo igra Mariborski instrumentalni ansambel. 13.35 Od arje do arje. 14.30 Tedenski športni pregled. 15.35 Medmurske in istrske narodne pesmi v priredbi za glas in klavir. 16.00 Utrinki iz literature — Antonio Machado: Pesmi. 18.15 Poje Dekliški zbor zveza za glasbeno vzgojo p. v. Janeza Boleta in moški zbor Jože Moskršnik p. v. Slavka Mihečiča. 18.45 Okno v svet. 20.00 Veseli večer. 22.15—23.00 Oddaja za naše izseljence na vaju 327.1 m.

Plenum okrajnega sveta „Svobod“ in prosvetnih društev

Izobraževalne odseke v vsa društva

Plenum Sveta „Svobod“ in kulturno-prosvetnih društev okrajnega sveta, ki je zasedel prejšnjega sredo, je sprejel več koristnih sklepov za bodoče delo društev. Tako je sklenil, da bo v pripravah na občne zbornice prosvetnih društev, ki morajo biti opravljene do 15. oktobra, nudil društvom kar največ pomoči. Prizadeval si bo tudi, da bodo poročila na teh občnih zbornicah stvarna in kritična in da bodo nakazali tudi bodočo repertoarno politiko društev. Člani plenuma so se obvezali, da se bodo udeležili občnih zborov prosvetnih društev in v diskusiji z nasveti pripomogli k čim bolj plodnem delu.

Zaključni pomočniški izpiti v Trbovljah

VELIK DAN

To nedeljo je bil v Domu „Svobode II.“ v Zg. Trbovljah slovesen zaključek pomočniških izpitov iz Trbovelj, Zagorja in Hrastnika. Potem, ko je mladinska godba „Svobode II.“ zaigrala nekaj poskočnih in veselih pesmi, so bodoči pomočniki, starši, mojstri, učitelji, člani izpitne komisije in gostje napolnili dvorano. Slovesnost je začel predsednik Okrajne obrtne zbornice tov. Skrinar, ki je pojasnil pomen te družabne prireditve. Za njim je spregovoril predsednik pomočniške komisije tov. Oskar Levec, ki je dal nekaj koristnih

100 možnih 96 točk, na teoretičnem delu izpita pa je bil ocenjen odlično. To je tudi edini vajenec, ki je hkrati uspešno opravil izpit za ključavničarja. Za vse to je prejel pohvalno pismo in denarno nagrado. Knjižne nagrade pa so prejeli najboljši vajenci iz posameznih obrtnih strok. Mlade pomočnike so pozdravili in jim čestitali tudi predstavniki šole, oblasti in političnih organizacij. Po končani slovesnosti so mladi pomočniki odšli na dvorišče, kjer jim je bila pripravljena zakuska. Sele tu se je za-

K slovesnosti so se razen pomočnikov zbrali še njihovi učitelji, starši in predstavniki oblasti

napotkov bodočim pomočnikom, nato pa prebral skupne uspehe in končno tudi uspehe posameznikov. Izmed 83 vajencev, kolikor jih je opravljalo oprostilne pomočniške izpite, jih je bilo pozitivno ocenjenih 73. Deset vajencev je dobilo negativno oceno in bodo morali čez tri mesece opravljati ponavljalni pomočniški izpit. Pozitivno ocenjeni vajenci so dosegli naslednje povprečne ocene: zadostnih jih je šest, dobrih 41, prav dobrih 21 in odličnih pet.

Tovariš Levec je nato prebral še odlom Okrajne zbornice, s katerim je na predlog izpitne komisije proglasila najboljšega vajenca, ki je dobil na izpitu najboljšo povprečno oceno. To je bil tov. Drago Drovšek, ki se je učil kovaške obrti pri obrtniku Turku v Zagorju. Njegov izdelek za izpit je dobil od

čel živahen razgovor, v katerem so si mladi ljudje pripovedovali o svojih načrtih za bodočnost. S te proslave so se razšli v zavesti, da bodo jutri začeli novo pot samostojnega življenja, ki ne bo brez težav, a bo vendarle lepo, kajti v naši socialistični domovini je lepo biti mlad, kakor je bilo napisano na odru v dvorani, kjer je bila nedeljska slovesnost.

Člani plenuma so razpravljali tudi o nalogah izobraževalnih sekcij, ki so doslej obstajale samo pri večjih društvih. Potrebno je, da se take sekcije ustanove tudi pri vseh ostalih društvih in da bodo res opravljale svoje kulturno poslanstvo. Ko so člani plenuma govorili o imenih društev, so sklenili, naj se društva, ki se sedaj imenujejo SKUD ali KUD, čim prej preimenujejo v kulturno-prosvetna društva svojega kraja ali pa v delavsko prosvetno društvo „Svoboda“, če so zato že dani potrebni pogoji.

Ko so obravnavali vlogo potujočega kina, so sklenili, da bi v Krškem ustanovili drugi center za področje bivšega krškega okraja. V petih mesecih letošnjega leta je potujoči kino iz Trbovelj dal 136 kino predstav za naše oddaljene vasi, kjer ljudje še nimajo možnosti za reden obisk kina. Vse te predstave si je ogledalo 13.325 ljudi. Samo na Raki je bilo 11 filmskih predstav, na Bučki 7 itd. Na Raki si je vsako predstavo ogledalo povprečno 255 ljudi. Zanimanje za potujoči kino pa se je še povečalo, odkar ima na sporedu tudi tedenske novice. Filmske tednike gledajo mnogi obiskovalci celo rajši kot pa celovečerne umetniške filme.

Abonma za gledališke predstave v Brežicah

Uprava SKUD „Stanko Cernič“ v Brežicah je razpisala abonma za 5 gledaliških predstav, s katerimi bo gostovalo v Kulturnem domu celjskega mestnega gledališča. To gledališče ima v Brežicah že lepo tradicijo in je zaradi svojih kvalitetnih predstav med prebivalstvom zelo priljubljeno, kar najbolj zgovorno priča to, da se je za gledališke predstave prijavilo že nad 350 abonmentov. Preostale vstopnice bodo na razpolago v pisarni Mestnega kina Brežice (Kulturni dom), kjer dobe zainteresirani vsa potrebna pojasnila.

Pa tudi dramska sekcija društva je izdelala obširen program svojih predstav, ki jih bo uprizarila priložnostno ali pa po abonmaju. Najprej, in sicer za občinski praznik, bo pripravila Potrčevo dramo „Krefli“, nadalje Ocvirkovo komedijo „Tretje ležišče“, Jurčičevega „Deselega brata“ v posebni obdelavi, in sicer s pevskimi vložki in folklornimi točkami, in končno Cankarjevo dramo „Kralj na Betajnovi“. Ze sedaj gledališniški resno razmišljajo o uprizoritvi operete „Studentje smo“ in v mejah možnosti (kolikor bo oder usposobljen) o gostovanju Opere ali baleta. Program je zares obširen in bogat, zato je nujno, da tako igralci kakor vse organizacije in občinski LO podprejo prizadevanje brežiškega kulturnega društva.

Ob obnem zboru sekcij „Svobode-Center“

DVA OBČNA ZBORA, DVOJE NAČRTOV ZA POGLOBLJENO DELO

Dasi ni več starega Delavskega doma, v katerem se je razvijalo delo posameznih sekcij „Svobode-Center“, novi dom pa se še gradi, delo ni zastalo. Na občnih zbora, ki sta ju imeli minuli teden dramske sekcije in pevski zbor „Slavček“, je bilo ugotovljeno, da se je delo poglobilo, in s pospešeno naglasi pripravljata svoje programe, s katerimi bosta odprli novi Delavski dom.

Obe sekciji sta temeljito pregledali svoje delo od zadnjega občnega zbora dalje in ugotavljali napake in težave, ki so se porajale v tem času. Nato sta si začrtali smernice za nadaljnje delo, kar ima poseben pomen prav sedaj, ko se bo treba temeljito pripraviti, da bo delo v novem Delavskem domu zažvelo tako, kakor lepa stavba s svojimi prostori tudi zasluži. Tako so se gledališčniki „Svobode-Center“ dokončno odločili za uprizoritve Cankarjevih „Hlapcev“ v režiji Karla Malo-vrha. V nadaljnjem delu misli dramska družina društva obnoviti nekaj že igranih del, ki pa jim bo dale novo okolje posebnosti obolevke, medtem pa bo na študiranu že druga odrska premiera.

Pevski zbor „Slavček“ pa pripravlja že več mesecev koncert, na katerem bo seznanil poslušalce z nekaterimi novimi, doslej še neizvajanimi pesmimi. Tudi ta koncert bo pomenil dogodek v novem domu. Poleg koncerta so se pevci odločili, da bodo naštudiralni Försterjevo opero „Gorenjski slavček“. Delo je za pevce-amaterje trd oreh, ki pa ga zagrizeno obdelujejo, in upati smemo, da nas bodo presenetili s tem delom v prvih dneh po odprtju novega Delavskega doma v Trbovljah.

TRBOVLJE

* GOSTOVANJE MLADINSKE GODBE „SVOBODE II.“ V LOKI. To nedeljo je obiskala Dom onemoglih v Loki pri Zidanem mostu mladinska godba „Svobode Trbovlje II.“ in jim pripravila lep koncert, ki ga mnogi ne bodo kmalu pozabili. Tega obiska so bili vsi tamkajšnji starčki, ki so doma iz vseh krajev Zasavja, zelo veseli in si še žele podobnih prireditev. Koncertu mladih trboveljskih godbenikov je sledilo tudi veliko število ostalih prebivalcev Loke.

Na Vidmu-Krškem bodo postavili spomenik

Na letošnjem prvem občinskem prazniku Vidma-Krškega so sklenili, da bodo prihodnje leto postavili v mestu spomenik padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja. Spomenik naj bi poznejšim rodovom priča o junaštvu naših borcev, ki

so darovali življenje za svobodo. Gradbeni odbor za postavitev spomenika je imel pred kratkim svojo prvo sejo, katere se je med drugim udeležili tudi projektant ing. arh. Albert Sušnik. Prostor za spomenik je v glavnem že urejen. Seveda pa bo

treba še precej napraviti, kajti ko bo postavljen spomenik, bo morala biti urejena tudi njegova okolica, park itd. Na seji so sklenili, da bodo postavili kombiniran spomenik, ki bo obujal spomin na prve krške žrtve in na izselitev prebivalstva. Do 30. oktobra t. l. bo izdelan idejni načrt spomenika, takoj nato pa bodo začeli z nadaljnjim delom. Spomenik v Krškem bodo postavili do prihodnjega občinskega praznika, t. j. do avgusta 1957.

Problemi trboveljske glasbene šole

Čimprej urediti prostore

Pred nedavnim je šolski odbor Glasbene šole v Trbovljah pristojnoval sprejemnim izpitom novih gojencev in pregledal številčno stanje vseh gojencev šole v šolskem letu 1956/57. Pri sprejemnih izpitih je bilo ugotovljeno, da se je tudi v letošnjem šolskem letu največ otrok odločilo za učenje klavirja in violine, medtem ko za ostala glasbila ni bilo opaziti posebnega zanimanja. Od velikega števila prijavljenih za učenje na šoli je strokovna komisija odklonila le neznatno število kandidatov, kajti tudi tokrat se je pokazalo, da so trboveljski otroci zelo muzikalni.

Šolski odbor je skupno s profesorjskim zborom razpravljal ob tej priložnosti tudi o učenju solo petja in baleta. Vsi so soglasni s tem, da je spričo bližnje otvoritve novega Delavskega doma v Trbovljah nujno potrebno posvetiti vso pažnjo tudi solo petju in baletu, žal pa se je za solo petje vpisalo samo troje gojencev, za balet pa osem gojenk, kar je za Trbovlje seveda vse premalo. Ker v pravilnih šoli ni predvideno učenje baleta, so sklenili, da se ustanovi poseben oddelek za to umetnost. Za učenje baleta in solo petja je vodstvo šole uspešno pridobilo profesorje iz Ljubljane. Prav tako so na šoli ustanovili poseben oddelek za cimbane.

Nadalje so na tem sestanku razpravljali tudi o ustanovitvi posebnega oddelka oziroma o podružnici šole v Sp. Trbovljah

in sicer v Domu „Svobode-Zasavje“. Precej otrok se je namreč vpisalo v Glasbeno šolo iz spodnjega dela trboveljske doline, katerim želita vodstvo šole in šolski odbor olajšati pouk, posebno še v zimskih mesecih. Velika oddaljenost Sp. Trbovelj do Glasbene šole povzroča številnim mladim gojencem velik napor. Društvo „Svoboda-Zasavje“ je pripravljeno odstopiti Glasbeni šoli primerne prostore, uprava šole pa ima na razpolago tudi že potrebne učne moči. Tako bodo v letošnjem letu že pričeli takoj s poukom za pianiste, za ostala glasbila pa se bo pouk začel po potrebi v Domu „Svobode-Zasavje“.

Zaradi nezadostnih finančnih sredstev za kritje stroškov šole je šolski odbor na predlog ravnateljstva šole sklenil, da se v šolskem letu 1956/57 malenkostno poviša šolnina. Odbor je prepričan, da to povišanje, ki ga trenutno stanje nujno narekuje, staršem gojencev ne bo delalo posebnih težav, ker za vse šolske potrebščine skrbi šola. Spričo velikega števila učencev je šolski odbor kritično razpravljal tudi o stanju šolskih prostorov Glasbene šole. Poslopje šole je bilo zadnja leta adaptirano in z raznimi prizidki razširjeno. S temi adaptacijami je šola sicer pridobila na prostorih, ki pa ob naraščajočem številu gojencev postajajo iz leta v leto vse bolj tesni. Ker ni izgledov, da bi se v bližnji prihodnosti zidalo novo poslopje za Glasbeno šolo, se začasno opravljajo samo manjša popravila na šoli, med drugim tudi obnova žlebov. Ker ni na razpolago finančnih sredstev za prekritje strehe, bodo seveda trpeli stropi in stene zgornjih učilnic na šoli. Ze dalj časa steha tako propuščča, da so stropi in stene zgornjih prostorov v šoli stalno vlažni. Šolski odbor in tudi vodstvo šole so prepričani, da bodo odločilni čimprej storili vse potrebno, da se najdejo potrebna sredstva za ureditev šolskega poslopja, s čimer bo omogočen reden in nemoten pouk na šoli.

Še en dokaz naše gospodarske moči

(Nadaljevanje s 1. strani)
Jasno pa je, da imamo še mnogo možnosti za večji izvoz našega blaga v dežele sveta. Povpraševanje po našem blagu še ni tolikšno kot si želimo, zato je bolj blizu sej — ali bolje rečeno specializirana razstava izdelkov — ki jih lahko izvažamo, zelo pomembna za ugotovitev in povečanje našega izvoza. Inozemski kupci bodo imeli na tej razstavi prvič ne-kako skupno sliko o naših izvoznih možnostih, saj bodo — kot rečeno — razstavljeni vsi izdelki, ki jih naša podjetja lahko proizvajajo v večjih količinah in jih torej lahko prodajamo v zamejstvo. Doslej nemreč inozemski interesenti

sploh niso imeli nekega enotnega pregleda o moči in številu tistih proizvodov, ki pridejo v pošto. Z omenjeno razstavo pa bodo kupci iz zamejstva spoznali, kaj vse lahko kupijo v naši deželi. Razumljivo je, da je boj za plama naših izdelkov vedno težji. Zategadelj bomo lahko uspešno konkurirali tujim izdelkom le z visoko kvaliteto proizvodov. Zato bodo na tej razstavi tudi razstavljeni najboljši izdelki.

Nova nagradna uganka za naše pionirje

Neka šivilja ima 10 metrov belega platna, iz katerega mora napraviti prte. Za vsak prt je treba po dolžini blaga po en meter.

Sedaj nam odgovorite na dvoje vprašanj: 1. koliko prtov lahko napravi šivilja iz tega kosa platna? — 2. koliko rezov mora napraviti s škarijami na tem kosu platna za izdelavo naročenih prtov?

Rešitev te naloge nam prinese ali pa pošljite po pošti do nedelje, 30. septembra opoldne. Dva rešitelja te naloge bosta dobila po odločitvi žreba za nagrado po eno lepo mladinsko knjigo.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka tudi razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Uredništvo

81
Tistega žalostnega večera je korakal cigan skozi zapuščen požgano vas. Krenil je naravnost proti cerkvi. Na pokopališču grede razgleda vse mrtvece, kakor da bi nekoga iskal; ali ne najde ga menda zunaj, zato gre v cerkev, mrmrajoč: „Ni tukaj starega Marka, torej je v kloštru. Ravno prav. Kesal se boš še, Peter, da si me dal vreči v vodo.“

82
Tako godrnjaše hoče zopet zapustiti kraj, kjer je ravno popred smrt bogato košnjo imela. Zda se začne izmed mrtvih jok. Cigan pristopi bliže in ugleda pod mrtvo kopico opata. Precej se pripogne, vzdigne opata, oprta ga čez ramo in ga odnese ven iz cerkve, s pokopališča na zeleni grič, kjer čista večerna sapa kmalu zdrami opata.

83
V ciganovi glavi je dozorel načrt, kako se bo maščeval Petru. Opatu razloži vso umazano Petrovo zgodbo. Pove tudi, kdo je poveljnik janičarjev pred kloštrom. Opat Petra ni imel za takega malopridneža, ko pa se je domislil marsičesa, kar mu je potrjevalo to neznano hudodelstvo privoli ciganu, da mu hoče pomagati.

84
Razloži mu, kod bode po skrivnem rovu prišel do Marka v kloštru; in da bi mu tam verovali, izroči mu svoj prstan. Ko sta se opat in cigan razgovorila dovolj, pelja ga Samol v skrivališče h Krfranom, kateri so duhovna spoštljivo sprejeli. Cigan pa je bil premoder, da bi ostal tam, kjer so ga izpehali prejšnji večer tako nemilo.